

แผนปฏิบัติการ (Action Plan)

ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

คำนำ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในภาคีสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ลำดับที่ 55 และยังเป็นภาคีสถิติสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน 7 ฉบับ จากทั้งหมด 9 ฉบับ ถือเป็น การแสดงความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริม ค้ำครองสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง และมุ่งหวังให้ประชาชนชาวไทยอยู่ดีมีสุข มีความรักสามัคคี รัฐสิทธิ รัหน้าที เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน และไม่ไปละเมิดสิทธิผู้อื่น โดยที่ผ่านมา ประเทศไทยมีพัฒนาการที่ดีด้านสิทธิมนุษยชนมาอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับทุกประเทศ ทั้งการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติในเรื่องสิทธิเสรีภาพไว้อย่างกว้างขวาง การมีนโยบายมุ่งลดความเหลื่อมล้ำ อาทิ การส่งเสริมสิทธิสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ตลอดจนกลุ่มต่างๆ ในสังคม ทั้งคนไทยและคนต่างด้าว การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและมาตรการทางสังคม เพื่อให้ทุกคนมีสิทธิตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และได้รับการบริการต่างๆ จากภาครัฐโดยเสมอภาค ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง การประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาแล้วถึง 3 ฉบับ โดยฉบับล่าสุด คือ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557 – 2561 เพื่อเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้ส่งเสริม ปกป้อง ค้ำครองสิทธิมนุษยชนให้แก่ประชาชนในชาติ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 เห็นชอบและประกาศวาระแห่งชาติสิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเป็นการยกระดับประเด็นสิทธิมนุษยชนให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมพลังขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเคารพในสิทธิมนุษยชน เพื่อยืนยันถึงความมุ่งมั่นและความพร้อมของทุกภาคส่วนในสังคมไทยในการส่งเสริม สนับสนุน และค้ำครองสิทธิมนุษยชน และสามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนความเจริญเติบโตของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลได้ ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 - 2561) และข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศมากำหนด เป็นตัวชี้วัดด้วย เพื่อให้หน่วยงานขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562 เพื่อให้ทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ และการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้เป็นไปตาม มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 อันจะส่งผลให้การดำเนินงานเรื่องสิทธิมนุษยชนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ที่จะสร้างความเชื่อมั่น กับนานาชาติในการส่งเสริม ค้ำครองสิทธิมนุษยชนของไทย และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีในด้านสิทธิมนุษยชน อันจะนำไปสู่สังคมสันติสุขอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนสืบไป

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

กระทรวงยุติธรรม

31 กรกฎาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
สารพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	5
ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายของไทยและมาตรฐานสากลเพื่อกำหนดเป็นกรอบทิศทางวาระแห่งชาติฯ	6
บทสรุปผู้บริหาร	7
ส่วนที่ 1 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ	8
4 สร้าง	
สร้าง ที่ 1 สร้างความตระหนัก จิตสำนึก ในสิทธิ หน้าที่ และการเคารพสิทธิผู้อื่น	10
สร้าง ที่ 2 สร้างระบบการติดตาม เฝ้าระวังการละเมิดสิทธิด้วยพลังเครือข่าย เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ทันที่	12
สร้าง ที่ 3 สร้างวัฒนธรรมแห่งการเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนซึ่งกันและกัน	15
สร้าง ที่ 4 สร้างเสริมการพัฒนาเครือข่ายทุกภาคส่วนให้มีศักยภาพในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน	16
3 ปรับ	
ปรับที่ 1 ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลแสดงผลงานและสถานการณ์การละเมิดสิทธิที่เป็นรูปธรรม ครอบคลุมระดับพื้นที่ จังหวัด เพื่อมุ่งไปแก้ไขปัญหาการละเมิด	18
ปรับที่ 2 ปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ ในเรื่องสิทธิมนุษยชน ไม่ใช่เป็นเรื่องตรวจสอบ แต่เป็นสิ่งดีๆ ที่จะสนับสนุนการทำงานและสร้างสังคมสงบสุข	20
ปรับที่ 3 ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่ยังละเมิดเสนอรัฐบาลพิจารณาแก้ไข	21
2 ขับ	
ขับที่ 1 ขับเคลื่อนองค์กรหรือจังหวัดต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน สำหรับใช้ถอดบทเรียน การทำงานให้หน่วยงานอื่นขยายผลต่อ	22
ขับที่ 2 ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสู่การปฏิบัติในมิติเสริมสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน	24
1 ลด	
ลด ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในแต่ละปีอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม	25

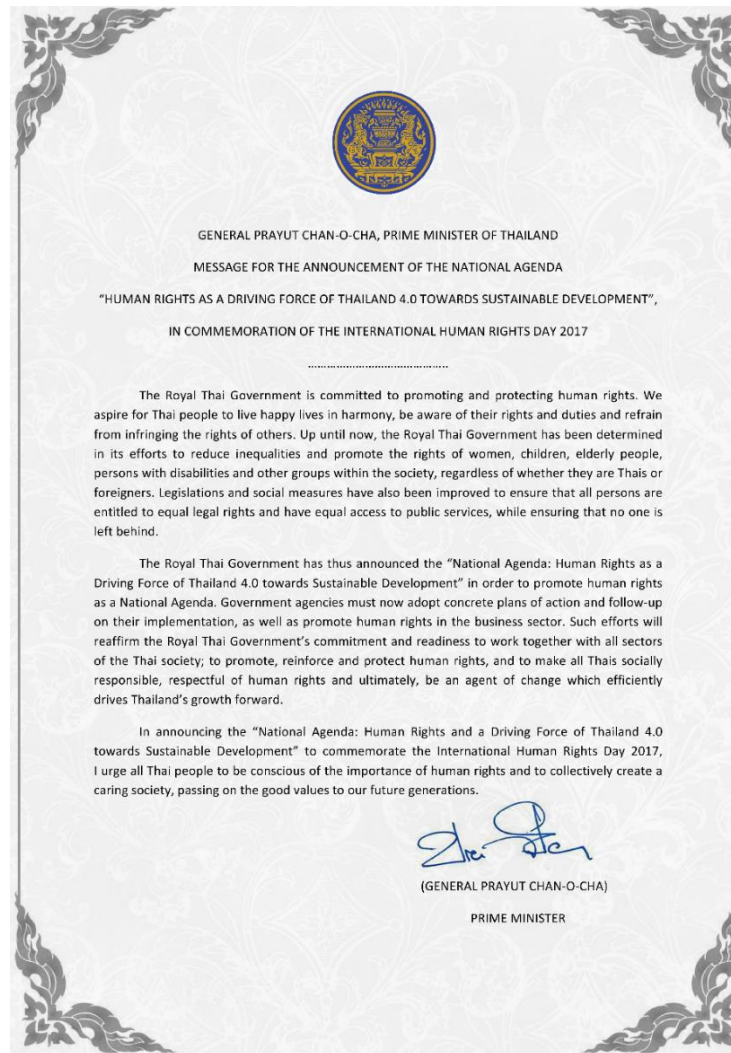

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 – 2561)	
ไปสู่การปฏิบัติ	27
● ประเด็นสิทธิมนุษยชนด้าน	
1. ด้านการขนส่ง	29
2. ด้านกระบวนการยุติธรรม	30
3. ด้านการศึกษา	33
4. ด้านเศรษฐกิจ	34
● ประเด็นสิทธิมนุษยชนกลุ่มเป้าหมาย	
5. กลุ่มเหยื่อและผู้เสียหาย	35
6. กลุ่มเกษตรกร	37
7. กลุ่มผู้ไร้รัฐ ชาติพันธุ์ และกลุ่มผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้หนีภัยการสู้รบ	39
8. กลุ่มผู้ที่รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง	39
9. กลุ่มความหลากหลายทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศ	40
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 คำจำกัดความ 11 ด้าน 15 กลุ่มเป้าหมาย	43
ภาคผนวก 2 อักษรย่อของหน่วยงาน	44
ภาคผนวก 3 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560	45
ภาคผนวก 4 ถอดเทป คำกล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ ประกาศวาระแห่งชาติฯ โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	47
บรรณานุกรม	53
ผู้จัดทำและเรียบเรียง	54

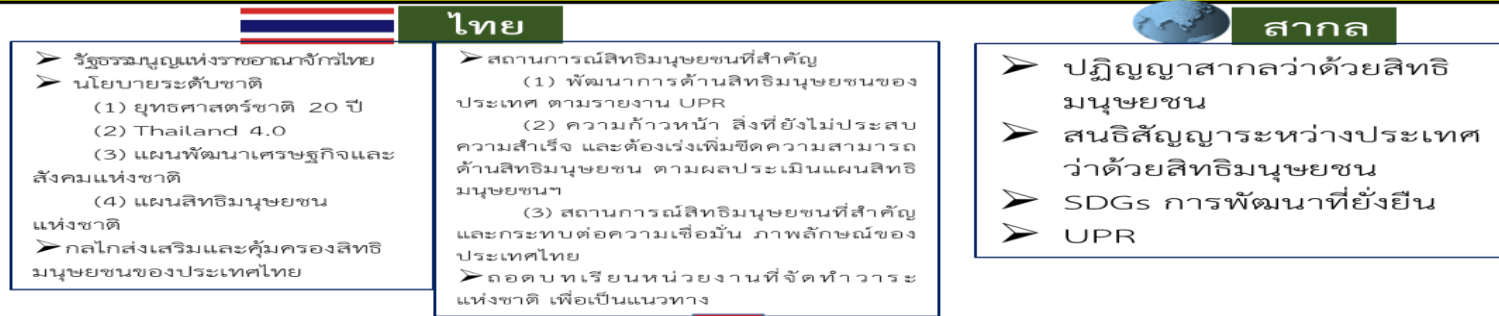
สารพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

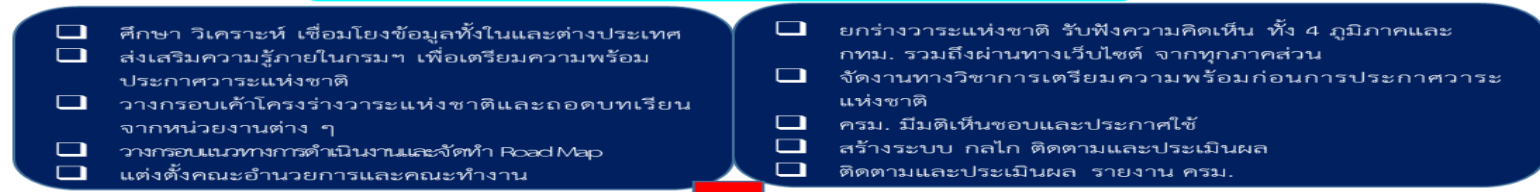
ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายของไทยและมาตรฐานสากลเพื่อกำหนดเป็นกรอบทิศทางวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **กรอบแนวคิด**

เจตนารมณ์ : น้อมนำพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 9 และสืบสานพระราชปณิธานในรัชกาลที่ 10 ที่พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างของการช่วยเหลือประชาชนทุกหมู่เหล่าอย่างเสมอภาค เท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติ เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ตามหลักสิทธิมนุษยชน จากการที่พระองค์ได้ทรงลงพื้นที่ในถิ่นทุรกันดารทั่วทุกแห่งของประเทศไทย อย่างไม่ทรงเห็นแก่เหน็ดเหนื่อย หรือย่อท้อต่อความยากลำบาก เพื่อให้คนไทยทุกหมู่เหล่ามีความเป็นอยู่ที่ดี และมีความสุข

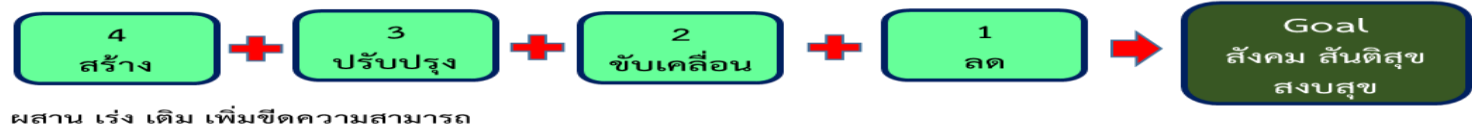

กระบวนการจัดทำวาระแห่งชาติ : จากความร่วมมือ

ผลการรับฟังความคิดเห็น - ร้อยละ 85 เห็นด้วยและเต็มใจเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการผลักดันวาระแห่งชาติ

ทิศทางวาระแห่งชาติ ปี พ.ศ.2561 - 2562
 เป้าหมาย : สังคมไทยเป็นสังคมส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อนำไปสู่สังคมสันติสุข

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

1. ความเป็นมา

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 ได้เห็นชอบและประกาศวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

(1) เห็นชอบและประกาศใช้วาระแห่งชาติ โดยให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำวาระแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สำหรับงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ให้กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณ โดยเห็นควรให้ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของแต่ละหน่วยงานได้รับจัดสรรดำเนินการในภารกิจของหน่วยงาน และนำมิติด้านสิทธิมนุษยชนมาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้นด้วย

(2) ให้หน่วยงานต่างๆ รายงานผลการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ ตามที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด ภายในเดือนพฤศจิกายนของปี พ.ศ. 2561 และปี พ.ศ. 2562 ไปพร้อมกับการรายงานแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(3) ให้กระทรวงยุติธรรมนำประเด็นที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุได้ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 - 2561) และข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศมากำหนดเป็นตัวชี้วัดด้วย และมอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป¹

2. แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ

สำหรับการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 ได้กำหนดให้มีการจัดทำ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562 ในการให้ทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ หรือมีแนวทางในการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะร่วมมือกันทำให้สถานการณ์การละเมิดสิทธิมีแนวโน้มลดลง โดยในแผนปฏิบัติการฯ จะประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่

ส่วนที่ 1 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ ที่จะเป็นการขับเคลื่อนในภาพรวม ภายใต้กรอบแนวคิด ถอดรหัสวาระแห่งชาติ 4+3+2+1 = Goal กุญแจสู่สังคมสันติสุข ที่แต่ละหน่วยงานจะได้พิจารณาดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 – 2561) ไปสู่การปฏิบัติ โดยพิจารณาจากการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 - 2561) ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี พ.ศ. 2557 – 2559 เฉพาะประเด็นที่ยังไม่บรรลุผล

¹หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/38244 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2560 เรื่อง วาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” และหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ 0410/5627 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2560 เรื่อง วาระแห่งชาติ สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวมถึงเอกสารวาระแห่งชาติ ประกอบการเสนอ

ส่วนที่ 1

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

ทิศทางวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

วาระแห่งชาติ
สิทธิมนุษยชน
ร่วมขับเคลื่อน THAILAND 4.0
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กอดรหัสวาระแห่งชาติ **4+3+2+1**
= **GOAL** กุญแจสู่สังคมสันติสุข

- 4 สร้าง**
 - สร้างความตระหนัก จิตสำนึก สิทธิ หน้าที่ เคารพสิทธิผู้อื่น
 - สร้างระบบ ติดตาม ฝ่าละออง การละเมิด
 - สร้างวัฒนธรรมเคารพ สิทธิมนุษยชน
 - สร้างเสริมเครือข่ายให้มีศักยภาพ
- 3 ปรับ**
 - ปรับปรุงระบบฐานข้อมูล ครอบคลุมทุกพื้นที่
 - ปรับทัศนคติเจ้าหน้าที่รัฐ
 - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา กฎหมายที่มีการละเมิดสิทธิ
- 2 ขับ**
 - ขับเคลื่อนองค์กร หรือ จังหวัดต้นแบบสิทธิ มนุษยชนเพื่อขยายผล ต่อยอด
 - ขับเคลื่อนแผนสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ ในมิตินวัตกรรมใหม่ ๆ
- 1 ลด**
 - ลดปัญหาการละเมิด สิทธิมนุษยชน อย่างต่อเนื่อง

เราจะเดินหน้าไปด้วยกัน... และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ 1 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

เป้าหมาย (Goal) : สังคมไทยเป็นสังคมส่งเสริม สิทธิเสรีภาพ และความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อนำไปสู่สังคมสันติสุข

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
4 สร้าง	สร้าง ที่ 1 สร้างความ ตระหนัก จิตสำนึก ในสิทธิ หน้าที่และ การเคารพ สิทธิผู้อื่น	1.1 ส่งเสริมการรับรู้เกี่ยวกับ สิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน ที่ถูกต้อง และสร้างความตระหนัก ในหน้าที่และการเคารพสิทธิของ ผู้อื่น ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ โดยผ่านสื่อต่างๆ อย่างเหมาะสม ในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย 1.2 สอดแทรกความรู้เรื่องสิทธิ มนุษยชนและแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติพื้นฐานในหลักสูตรการ พัฒนาศักยภาพทุกระดับอย่าง ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี 1.3 จัดการเรียนรู้ การสอนเรื่อง สิทธิมนุษยชนหลักค่านิยมหลัก ในทุกระดับของสถานศึกษา	1.1.1 การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรด้านสิทธิ มนุษยชน (1) หลักสูตรกลางด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อ บูรณาการเนื้อหาด้านสิทธิมนุษยชนศึกษา ² หรือ (2) หลักสูตรเฉพาะทางด้านสิทธิมนุษยชน สำหรับผู้ปฏิบัติงานในแต่ละประเด็นกลุ่มเป้าหมาย ที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง หมายเหตุ : หลักสูตรครอบคลุมทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ	(1) จำนวนหลักสูตรสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 หลักสูตรต่อปี (2) ร้อยละ 50 ของหน่วยงาน ภาครัฐระดับนโยบายมีการสอดแทรก สิทธิมนุษยชนและแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติพื้นฐานในหลักสูตรการ พัฒนาศักยภาพทุกระดับ	ร้อยละของประชาชน กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการ เรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน มีความตระหนักและตื่นตัว มากขึ้น (เทียบกับผลการ ประเมินแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2552 – 2556 พบว่า	ยธ. (กคส.)	ทุก กระทรวง /กรม
			1.1.2 การจัดฝึกอบรมตามหลักสูตรด้านสิทธิมนุษยชน (1) จัดฝึกอบรมหลักสูตรกลางด้านสิทธิมนุษยชน หรือ (2) จัดฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะทางด้าน สิทธิมนุษยชนสำหรับผู้ปฏิบัติงานในแต่ละ ประเด็นกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง หรือ	(1) ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ ผ่านการอบรมตามเกณฑ์ที่ กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (2) จำนวนบุคลากรที่หน่วยงาน จัดส่งเข้ารับการอบรมด้านสิทธิ มนุษยชนกับองค์กรอื่นที่จัดขึ้น ไม่น้อยกว่า 20 แห่ง	สังคมไทยเป็นสังคมแห่ง การเคารพศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ มีแนวโน้มดี ขึ้นมากกว่าร้อยละ 40 ³	ยธ. (กคส.)	ทุก กระทรวง /กรม/ จังหวัด/ องค์กร อิสระ/ องค์กร

² สนับสนุนแผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยรับไปปฏิบัติจากการนำเสนอรายงานประเทศสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review : UPR รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นส่งเสริมสิทธิมนุษยชนศึกษาและการฝึกอบรม

³ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2556) : 2557. โดยมหาวิทยาลัยมหิดล

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		1.4 จัดทำแผนรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางต่างๆ กระตุ้นจิตสำนึกแก่ประชาชนให้ตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยผ่านประชาคมหมู่บ้าน ตำบล หรือสื่อมวลชน เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	(3) การสอดแทรกหลักสูตรการเรียนการสอน ความรู้พื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชนแก่เด็ก เยาวชน โดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้นำศาสนา				การศึกษา เอกชน
		1.5 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสถาบันฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อให้ความรู้ในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยหลักสูตรจะแบ่งการจัดอบรมที่จัดแยกประเภทผู้เข้ารับการอบรมเป็นระดับต้น (พื้นฐาน) ระดับกลาง (เพิ่มเติมมิติ/สถานการณ์ การละเมิดสิทธิ) และระดับสูง (หาแนวทางแก้ไขปัญหา การละเมิดสิทธิ) เป็นต้น	1.1.3 การเผยแพร่/รณรงค์ด้านสิทธิมนุษยชน (1) จัดเสวนา/ประชุมทางวิชาการ/ประชุมเชิงปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานต่างๆ หรือ (2) จัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่สิทธิมนุษยชน ในประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง ⁴ หรือ (3) ผลิตสื่อเผยแพร่สิทธิมนุษยชนในประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง อาทิ การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อดิจิทัล วารสาร วิดีทัศน์ เป็นต้น ⁵	(1) จำนวนกิจกรรมส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน (2) จำนวนสื่อเผยแพร่ด้านสิทธิมนุษยชน ในประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง		กระทรวง /กรม/ องค์กร อิสระ/ สื่อมวลชน	ทุก หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เอกชน NGOs ภาค ประชา สังคม
			1.1.4 การพัฒนานวัตกรรมด้านสิทธิมนุษยชน (1) พัฒนานวัตกรรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหรือกลุ่มเป้าหมาย	(1) เกิดนวัตกรรมใหม่ด้านสิทธิมนุษยชนไม่น้อยกว่า 1 นวัตกรรม ต่อหนึ่งหน่วยงาน		กระทรวง /องค์กร อิสระ/ องค์กร ต่างๆ	กรมใน สังกัด/ จังหวัด/ หน่วยงาน ภายใน องค์กร

⁴ ข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยรับไปปฏิบัติจากการนำเสนอรายงานประเทศสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review : UPR รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นส่งเสริมสิทธิมนุษยชนศึกษาและการฝึกอบรม

⁵ แผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและให้คำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนศึกษาและการฝึกอบรม

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
			1.1.5 การจัดตั้งสถาบันฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน (1) ศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดตั้ง (2) นำเสนอกรอบแนวทางและรูปแบบการจัดตั้งสถาบันฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน	(1) สรุปผลแนวทางการจัดตั้งสถาบันด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อนำเสนอผู้บริหารพิจารณา		ยธ. (กคส.)	อิสระหรือองค์กรต่างๆ กสม./องค์กรการศึกษา
	สร้าง ที่ 2 สร้างระบบการติดตามเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิด้วยพลังเครือข่ายเพื่อ	2.1 ผลักดันให้จัดตั้งหรือพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด/อำเภอ หรือ กระทรวง/กรม หรือจัดตั้งเป็นกลุ่มงานด้านสิทธิมนุษยชนในแต่ละหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน ในการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิที่ครบวงจร หรือพัฒนาศูนย์ฯ	2.1.1 มีศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ⁶ (1) จัดตั้งหรือพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตั้งขึ้น ณ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานกลาง (2) จัดตั้งหรือพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน (สาขา) ⁷ ในระดับจังหวัด หรือ อำเภอ หรือกระทรวง หรือกรม หรือ (3) จัดตั้งหรือพัฒนาให้เกิดกลุ่มงานด้านสิทธิมนุษยชน	(1) มีศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 1 แห่ง ณ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (2) ศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน (สาขา) หรือจัดตั้งกลุ่มงานด้านสิทธิมนุษยชนในสังกัดกระทรวงหรือกรมหรือจังหวัดหรือชุมชน ในระดับใดก็ได้ที่มีความพร้อม	มีระบบการติดตาม เฝ้าระวัง ไม่ให้เกิดการละเมิด หรือการให้ความช่วยเหลือ เมื่อถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ครบวงจร ตามมาตรฐานสากล	ยธ./กระทรวง/กรม/จังหวัด/องค์กรอิสระ	ภาคประชาสังคม/ NGOs/ ประชาชน/ผู้สื่อข่าว/ผู้นำชุมชน

⁶ ข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยรับไปปฏิบัติจากการนำเสนอรายงานประเทศสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review : UPR รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มต่างๆ ในสังคม

⁷ อานาจหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนหรือกลุ่มงานด้านสิทธิมนุษยชน (สาขา) ศูนย์การเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชน อาทิ (1) ศูนย์เฝ้าระวัง/เตือนภัยการละเมิดสิทธิมนุษยชน (2) ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านสิทธิมนุษยชน (3) ศูนย์บูรณาการหรือประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา หรือแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ อาจเป็นการจัดตั้งศูนย์โดยชื่อเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์การศึกษา ศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท ศูนย์คุ้มครองเด็ก ศูนย์อำนวยความสะดวกแรงงานสัมพันธ์ ศูนย์คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย หรือการจัดตั้งกลุ่มงานด้านสิทธิมนุษยชนที่หน่วยงานเกี่ยวข้องในประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ		
						หลัก	สนับสนุน	
	ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาที่ ทันทั่วทั้งที่	ที่มีอยู่แล้ว ให้เพิ่มบทบาทหน้าที่ ด้านสิทธิมนุษยชนกระจายอยู่ ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อคอยติดตาม เฝ้าระวัง ช่วยเหลือ ประสานส่งต่อ การดำเนินงาน ให้การช่วยเหลือ ผู้ถูกละเมิดสิทธิ ได้ทันทั่วทั้งที่ 2.2 ประสานความร่วมมือกับ องค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยเฉพาะสื่อมวลชน ในการ ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ การละเมิดสิทธิมนุษยชน การรณรงค์และกระตุ้นการมี ส่วนร่วมในการป้องกันมิให้มีการ ละเมิดสิทธิอย่างต่อเนื่อง 2.3 สร้างระบบการติดตาม ชี้แนะช่องทางการสื่อสารตั้งแต่	2.1.2 การสร้างระบบกลไก มาตรการ ในการติดตาม เฝ้าระวัง ช่วยเหลือการละเมิด สิทธิมนุษยชน (1) กลไกในระดับชาติหรือระดับจังหวัด เพื่อติดตาม เฝ้าระวัง ช่วยเหลือการละเมิดสิทธิ มนุษยชน (2) ระบบการบูรณาการติดตาม เฝ้าระวัง ตลอดจนการช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ครบวงจรตามมาตรฐานสากล ⁸	(1) กลไกในรูปคณะกรรมการ ระดับชาติ โดยกรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานกลางเป็น ผู้เสนอแต่งตั้ง หรือระดับจังหวัด หรือกระทรวง/กรม หรือองค์กร อิสระ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง ช่วยเหลือ การละเมิดสิทธิมนุษยชน (2) จำนวนระบบการบูรณาการ ติดตามเฝ้าระวัง ตลอดจน การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิ มนุษยชนในประเด็นด้านหรือ กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง		ยธ. (กคส.)/ สตช./ กทม./ พม./ สธ./ มท./ กก./คปภ.	ทุก กระทรวง / กรม/ องค์กร อิสระ	ทุก กระทรวง / กรม/ สภา ประชา สังคม/ NGOs/ องค์กร อิสระ/ ปชช./ สื่อมวลชน / ผู้นำ ชุมชน
			2.1.3 กิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังการละเมิด สิทธิมนุษยชน⁹ (1) จัดสภาพแวดล้อมให้ทุกคน โดยเฉพาะ กลุ่มที่มีแนวโน้มอาจตกเป็นผู้ถูกละเมิด อาทิ	(1) จำนวนกิจกรรม/โครงการ ป้องกันและเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิ มนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 กิจกรรม ต่อปี/หน่วยงาน	ทุก กระทรวง / กรม/ องค์กร อิสระ	ภาค ประชา สังคม/ NGOs/ ภาคเอกชน		

⁸ ปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง (Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power 1985) 4 ด้าน ได้แก่ (1) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม (Access to Justice) (2) การได้รับการชดเชยความเสียหาย โดยผู้กระทำความผิด (Restitution) (3) การได้รับชดเชยความเสียหายโดยรัฐ (Compensation) และ (4) การได้รับความช่วยเหลือหรือสิทธิอื่นๆ (Assistance)

⁹ เป็นไปตามกรอบทิศทางของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2556) ยุทธศาสตร์ที่ 2 คุ้มครองสิทธิมนุษยชนในทุกกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน กลยุทธ์ : เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงการร้องเรียนและการได้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		<p>ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ส่งต่อยังส่วนกลาง เพื่อรายงานสถานการณ์การละเมิดสิทธิอย่างต่อเนื่องและทันที่ และพัฒนาให้เกิดเครือข่าย</p> <p>เฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>2.4 จัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ</p> <p>2.5 จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วในระดับชุมชน (หมู่บ้าน) เพื่อป้องกัน จัดการ แก้ไข ปัญหาละเมิดสิทธิในหมู่บ้าน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับศูนย์ยุติธรรมชุมชน เป็นแกนกลางในการให้ความรู้ฝึกทักษะดำเนินงานผ่านชุดความรู้ที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจัดทำขึ้น</p> <p>2.6 สร้างคู่มือหรือแนวทางหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่รัฐในแต่ละด้านหรือกลุ่มเป้าหมายเพื่อป้องกันการ</p>	<p>กลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ สตรี เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากการบริการ หรือ</p> <p>(2) ขับเคลื่อนการป้องกันและเฝ้าระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ หรือ</p> <p>(3) จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วในระดับชุมชน (หมู่บ้าน) เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิในหมู่บ้าน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับศูนย์ยุติธรรมชุมชน หรือ</p> <p>(4) จัดทำคู่มือหรือแนวทางหรือมาตรฐานหรือชุดความรู้ในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในแต่ละด้านหรือกลุ่มเป้าหมาย เพื่อใช้ป้องกันหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>				/ ผู้นำชุมชน/ปชช.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		ละเมิดสิทธิ และเป็นแนวทางการดำเนินงาน					
	สร้าง ที่ 3 สร้าง วัฒนธรรมแห่งการเคารพ และ คุ่มครอง สิทธิ มนุษยชน ซึ่งกันและกัน	3.1 กำหนดให้สิทธิมนุษยชน เป็นวัฒนธรรมหนึ่งของแต่ละองค์กร เพื่อกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจและการตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน 3.2 ส่งเสริมภาคธุรกิจให้มีส่วนร่วมในการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่เพียงแต่การมุ่งแสวงหากำไรในการดำเนินงานเพียงอย่างเดียว โดยเชื่อมกับการทำงานเพื่อสังคม เช่น CSR ISO 26000 พร้อมทั้งสนับสนุนหรือสร้างมาตรการแรงจูงใจให้กับภาคธุรกิจที่ดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน เช่น มาตรการทางภาษี เป็นต้น	3.1.1 สร้างวัฒนธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนในองค์กร (1) การสร้างวัฒนธรรมหรือค่านิยมเคารพสิทธิมนุษยชนเพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน เช่น การไม่เลือกปฏิบัติ ความเท่าเทียม ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นต้น	(1) จำนวนกิจกรรม/โครงการที่เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 กิจกรรม/โครงการต่อหน่วยงาน	ระดับของภาพลักษณ์ขององค์กรเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น (เทียบกับผลการประเมินแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ปี พ.ศ. 2552 – 2556	กระทรวง /องค์กรอิสระ/เอกชน	NGOs/ภาคประชาสังคม/สื่อมวลชน
			3.1.2 ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (1) ส่งเสริมภาคธุรกิจขนาดใหญ่ในเครือ Global Compact Network Thailand รัฐบาลหกิจภาคธุรกิจ นำแผนปฏิบัติการ ระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในส่วนที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติ ¹¹ หรือ (2) ดำเนินการสนับสนุนหรือสร้างมาตรการจูงใจให้กับภาคธุรกิจดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน เช่น มาตรการลดหย่อนทางภาษี การเชิดชูผลงานดีเด่นหรือผลักดันให้ภาคธุรกิจเป็นองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน เป็นต้น ¹²	(1) ภาคธุรกิจ รัฐบาลหกิจ นำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในส่วนที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 (2) จำนวนกิจกรรมที่สนับสนุนหรือสร้างมาตรการจูงใจให้กับภาคธุรกิจที่ดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน (3) จำนวนข้อร้องเรียนการละเมิดสิทธิของภาคธุรกิจลดลง	ภาพรวม พบว่า ประชาชนน้อยกว่าร้อยละ 50 มีความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ขององค์กรเครือข่ายต่างๆ ด้านสิทธิมนุษยชน แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าตัวเลขจะน้อยกว่า ร้อยละ 50 แต่ก็ยังคงมีภาพลักษณ์ที่ดีกว่าก่อนการขับเคลื่อนแผนฯ) ¹⁰ หมายเหตุ : (1) ระดับของภาพลักษณ์หมายถึง ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง	ยช. (กคส.) / เครือ Global Compact Network Thailand/ รัฐบาลหกิจ SME	บริษัท สมาชิกรในเครือ Global Compact Network Thailand/ ธุรกิจ

¹⁰ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2556) : 2557. โดยมหาวิทยาลัยมหิดล

¹¹ เป็นไปตามหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ และแผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกและแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

¹² เทียบเคียงการออกกฎหมายลดหย่อนทางภาษีเมื่อมีคนบริจาคเงินให้กับกองทุนยุติธรรม ตามพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. 2558

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		3.3 การศึกษาวิจัยองค์ความรู้หรือการถอดบทเรียนกรณีศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน โดยคำนึงถึงบริบทของสังคมไทยและนำผลการศึกษามาปรับใช้กับการดำเนินงาน โดยเน้นองค์ความรู้ การประยุกต์ใช้ การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในแต่ละด้านและแต่ละกลุ่มเป้าหมาย	<p>โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานกลาง</p> <p>3.1.3 การวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>(1) ศึกษาวิจัยองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในเรื่องใหม่ๆ เพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานหรือประยุกต์ใช้¹³</p>	(โดยอาศัยข้อมูลสถิติร้องทุกข์/ ร้องเรียนของ กสม., กคส., นร.)	(2) องค์กรเครือข่าย หมายถึง องค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน		
	สร้าง ที่ 4 สร้างเสริมการพัฒนาเครือข่ายทุกภาคส่วนให้มีศักยภาพ	4.1 ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายอาสาสมัครทุกประเภทที่แต่ละส่วนราชการได้สร้างขึ้น เพื่อเติมเต็มความรู้ในมิติสิทธิมนุษยชน และให้เป็นพลังสำคัญในการติดตาม เฝ้าระวัง ประสานส่งต่อความช่วยเหลือ	4.1.1 ประสานความร่วมมือเครือข่าย (1) ประสานความร่วมมือ (MOU) กับเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริม ป้องกัน คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สื่อมวลชน	(1) จำนวน MOU ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อส่งเสริม ป้องกัน คุ้มครองสิทธิมนุษยชน	ร้อยละของเครือข่ายหรืออาสาสมัครมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งเสริม เฝ้าระวัง ประสานส่งต่อความช่วยเหลือด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มมากขึ้น	กระทรวง /กรม	NGOs/ ภาค ประชา สังคม/ องค์กร อิสระ/ ชุมชน

¹³ เป็นไปตามกรอบทิศทางของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2556) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนางค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และพัฒนาไปสู่มาตรฐานสากล กลยุทธ์ : พัฒนางค์กรความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในบริบทของสังคมไทย

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	ในการ ทำงาน ด้านสิทธิ มนุษยชน	ผู้ถูกละเมิดสิทธิที่ครบวงจร รวมถึงการเพิ่มบทบาทหน้าที่ ในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้กับ อาสาสมัครในทุกประเภท 4.2 จัดให้มีอาสาสมัครคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพ หรือชื่ออื่นที่ ทำหน้าที่ช่วยเหลือ ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ทุก ระดับ รวมทั้งจัดสวัสดิการที่ เหมาะสมให้แก่อาสาสมัครที่ เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุ้มครอง และป้องกันสิทธิมนุษยชน 4.3 พัฒนาทักษะ ความ เชี่ยวชาญ การทำงานของ เครือข่ายทุกภาคส่วน ให้เต็มเต็ม ความรู้ ในการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาการละเมิด การจัดการโดย พลังเครือข่าย การประสานงาน ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ความช่วยเหลือ การรายงานผล การดำเนินงาน	4.1.2 สร้างและพัฒนาอาสาสมัครภาคประชาชน (1) เชิญชวนให้สมัครเป็นอาสาสมัครคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพและ/หรืออาสาสมัครอื่นที่ทำ หน้าที่ช่วยเหลือ ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ¹⁴ หรือ (2) พัฒนาศักยภาพหรือเพิ่มบทบาทภารกิจ ด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่เครือข่ายหรืออาสาสมัคร ที่หน่วยงานต่างๆ รับผิดชอบ เช่น อาสาสมัคร ยุติธรรม อสม. อาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน อปพร. อาสาสมัครพัฒนาชุมชน หมอเดิน อาสาสมัคร สิ่งแวดล้อม อาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือ คนพิการ เป็นต้น	(1) จำนวนอาสาสมัครคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพที่เพิ่มขึ้นในแต่ละ ปี (สรรหาใหม่) (2) เครือข่าย/อาสาสมัครที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ได้รับการเพิ่มบทบาทด้านช่วยเหลือ ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 ประเภท (3) จำนวนเวทีแลกเปลี่ยนกิจกรรม Best Practice เพื่อถอดบทเรียน อย่างน้อย 1 เวที/หน่วยงาน/ปี		กระทรวง /กรม	NGOs/ ภาค ประชา สังคม/ องค์กร อิสระ/ ชุมชน

¹⁴ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 ที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบ

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		4.4 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชุมชนหรือเครือข่ายเพื่อถอดบทเรียนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน และนำไปใช้แก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรม					
3 ปรับ	ปรับที่ 1 ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลแสดงผลงานและสถานการณ์การละเมิดสิทธิที่เป็นรูปธรรมครอบคลุมระดับพื้นที่จังหวัดเพื่อมุ่งไปแก้ไข	1.1 จัดทำและแจกจ่ายคู่มือหรือชุดความรู้ที่เหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นความรู้ให้หน่วยงานหรืออาสาสมัครในการป้องกันจัดการ แก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิ ประสานส่งต่อความช่วยเหลือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ครบวงจรเป็นไปตามมาตรฐานสากล 1.2 จัดทำระบบฐานข้อมูลการละเมิดสิทธิเชื่อมโยงกันในแต่ละพื้นที่ จังหวัด 1.3 จัดทำฐานข้อมูล Best Practice ด้านสิทธิมนุษยชน	1.1.1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีและสารสนเทศในระดับชาติด้านสิทธิมนุษยชน ¹⁵ (1) จัดเก็บระบบฐานข้อมูลที่เป็นสถานการณ์การละเมิดสิทธิในพื้นที่ ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด ข้อมูลแสดงผลงานการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนของจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิมนุษยชน (2) พัฒนาระบบสารสนเทศกลางด้านสิทธิมนุษยชน (War Room) เพื่อขับเคลื่อนวาระแห่งชาติและแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานกลาง อาทิ (2.1) รายงานสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ (กระทรวง/กรม/จังหวัด)	(1) มีระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การละเมิดสิทธิในพื้นที่ เป็นข้อมูลกลางอย่างน้อย 1 ระบบ (2) มีระบบประมวลผลด้านสิทธิมนุษยชนเชื่อมโยงกันในแต่ละพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 1 ระบบ	สามารถใช้ระบบฐานข้อมูลป้องกันการกระทำละเมิดสิทธิมนุษยชน/การกระทำ ความผิดได้อย่างเป็นรูปธรรม หรือช่วยดูแลเยียวยาผู้ถูกละเมิดสิทธิได้ตามมาตรฐานสากล	ยธ. (กคส.)/ สตช.	(1) กรม ในสังกัด กระทรวง/ หน่วยงาน ในสังกัด องค์กร อื่น/ จังหวัด/ อปท. (2) กคส. ทุก หน่วยงาน /NGOs/ ภาค ประชา สังคม/

¹⁵ แผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและให้คำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	ปัญหาการละเมิด	ที่ทุกหน่วยงาน ทุกคนสามารถเข้าถึงได้	(2.2) รายงานผลการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติและแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (2.3) รายงานสถิติร้องทุกข์ ร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชนตามประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมาย (2.4) รายงานข้อมูลพื้นฐานของกระทรวง หรือจังหวัด เช่น จำนวนประชากร ข้อมูลภูมิศาสตร์ จำนวนหน่วยงานทุกภาคส่วนในเขตจังหวัด เป็นต้น (2.5) รายงานข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านสิทธิมนุษยชน หรือกฎหมายที่ควรปรับปรุงแก้ไขเนื่องจากไปกระทบสิทธิ หรือละเมิดสิทธิของประชาชน หมายเหตุ : ข้อมูลตามข้อ (2.1) – (2.4) เป็นข้อมูลที่จะต้องให้แต่ละหน่วยงานทุกระดับรายงานผ่านระบบสารสนเทศ และสามารถประมวลผลเป็นภาพรวมได้				สื่อมวลชน/ผู้นำชุมชน
			1.1.2 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านสิทธิมนุษยชนตามรายประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมาย (1) เพิ่มศักยภาพระบบสารสนเทศในการให้บริการประชาชน เพื่อการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเด็นหรือกลุ่มเป้าหมายทุกหน่วยงานเกี่ยวข้อง เช่น ระบบการจัดเก็บ	(1) ได้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกและรวดเร็วต่อการเข้าถึงบริการของประชาชน ไม่น้อยกว่า 1 ระบบ/ 1 ประเด็น	ผู้ถูกละเมิดสิทธิทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว	กระทรวง/กรม/องค์กรอิสระ	ภาคประชาสังคม/ NGOs/ชุมชน

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
			<p>สถิติอาชญากรรม ระบบการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนพิการ ระบบยาเสพติด เป็นต้น</p> <p>(2) ประสานความร่วมมือ เชื่อมต่อข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่ระบบกลาง ในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนหรือกลุ่มเป้าหมายด้านสิทธิมนุษยชน</p>				
	<p>ปรับ ที่ 2</p> <p>ปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐในเรื่องสิทธิมนุษยชน ไม่ใช่เป็นเรื่องตรวจสอบ แต่เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สนับสนุนการทำงานและสร้าง</p>	<p>2.1 ให้ความรู้ ความเข้าใจในหลักการสิทธิมนุษยชน ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีกลุ่มโรงเรียน เพราะกระทำการละเมิดกลุ่มเสี่ยง เพื่อสร้างเจตคติในเชิงสร้างสรรค์ต่อกลุ่มผู้ด้อยโอกาสหรือกลุ่มเปราะบางในการเห็นอกเห็นใจและเคารพในสิทธิมนุษยชน</p> <p>2.2 ส่งเสริมกิจกรรมสิ่งดี ๆ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อสร้างการรับรู้ เข้าใจในหลักสิทธิมนุษยชนโดยแท้จริง</p> <p>2.3 ส่งเสริมให้ผู้มีอำนาจผู้บริหารตระหนักและประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรง</p>	<p>2.1.1 การจัดกิจกรรมปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อเปลี่ยนมุมมองสิทธิมนุษยชนให้เป็นด้านบวก</p> <p>(1) จัดกิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนในประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง เพื่อเป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่น หรือ</p> <p>(2) กิจกรรมส่งเสริม หนุนแรงค์ให้บุคลากรตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน ที่จะช่วยให้สังคมสันติสุข เช่น การสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม การไม่เลือกปฏิบัติ ความเสมอภาค ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ Gender การเคารพสิทธิฯ เคารพกฎหมาย การทำหน้าที่ เป็นต้น โดยกิจกรรมจะเป็นรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ การวิ่งการกุศล เดินรณรงค์ จิตอาสาทำความดีเรื่องต่างๆ หรือ</p>	<p>(1) จำนวนกิจกรรมที่มีส่วนปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อเปลี่ยนมุมมองด้านสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 กิจกรรมต่อปี ต่อ 1 หน่วยงาน</p>	<p>ข้อร้องเรียนของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ มีแนวโน้มลดลง</p> <p>หมายเหตุ : จำแนกตามกลุ่มเป้าหมายและเรื่องที่ร้องเรียน</p>	<p>กระทรวง/กรม/องค์กรอิสระ</p>	<p>ภาคประชาสังคม/ NGOs/ ชุมชน</p>

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	สังคมสงบสุข	ตนในเรื่องของการเคารพสิทธิมนุษยชน	(3) ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงานและพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิ ¹⁶ หรือ (4) ส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้บริหารตระหนักและประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตนเคารพสิทธิมนุษยชน				
	ปรับ ที่ 3 ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่ยังละเมิดเสนอรัฐบาล	3.1 ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะกฎหมายที่กระทบสิทธิประชาชนโดยรวม หรือเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม 3.2 พัฒนากฎหมายหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้	3.1.1 การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน (1) การปรับปรุง แก้ไข ทบทวนกฎหมายเดิมที่ยังมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือไม่เกิดความเท่าเทียมกันให้สอดคล้องตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ¹⁷ หรือมาตรฐานสากล หรือรัฐธรรมนูญ ¹⁸	(1) จำนวนกฎหมายเดิมที่มีการปรับปรุง แก้ไข หรือทบทวน (2) จำนวนกฎหมายที่ตราขึ้นใหม่	จำนวนกฎหมายที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่สอดคล้องกับสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ได้รับการแก้ไข/ปรับปรุง/ ออกใหม่	ทุกกระทรวง / กรม	องค์กรอิสระด้านการตรวจสอบ/ปชช./ NGOs

¹⁶ ประเด็นที่มีการร้องเรียน/ร้องทุกข์ สามารถศึกษาข้อมูลต่างๆ ได้จากผลประเมินแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสถิติการร้องทุกข์/ร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

¹⁷ แผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและให้คำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ในประเด็นการปรับปรุงกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีมีทั้งหมด 7 ฉบับ ได้แก่ 1) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง 2) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม 3) อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ 4) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก 5) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ 6) อนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประทุษร้าย หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี 7) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิคนพิการ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 66

¹⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 3 สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	พิจารณาแก้ไข	สอดคล้องกับสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะที่ได้รับจากกลไกสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ 3.3 เสริมสร้างการบังคับใช้กฎหมายในทางปฏิบัติให้ทั่วถึงและเป็นธรรม และมีมาตรการลงโทษที่ชัดเจนหากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่รัฐละเลยการปฏิบัติ	(2) การตรากฎหมายใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน หรือมาตรฐานสากล หรือรัฐธรรมนูญ 3.1.2 การส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน (1) กิจกรรม/โครงการ/ การส่งเสริมสนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานต่างๆ (2) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเว้นการปฏิบัติ	(1) จำนวนกิจกรรมในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า 1 กิจกรรมต่อปี/ต่อหน่วยงาน	หมายเหตุ : กฎหมายให้หมายความรวมถึงในส่วนที่มีการแก้ไขกฎหมายเดิม และการตรากฎหมายใหม่	ทุกกระทรวง / กรม	องค์กรอิสระด้านการตรวจสอบ/ปชช./ NGOs
2	ข้อ 1 ขับเคลื่อนองค์กรหรือจังหวัดต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน	1.1 ส่งเสริมให้มีจังหวัดหรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน ที่นำเครื่องมือด้านสิทธิมนุษยชน ไปลงปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนให้หน่วยงานหรือองค์กรมีความพร้อมในการส่งเสริมการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความเสมอภาค เท่าเทียม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่ดี สามารถพึ่งพาตนเองได้	1.1.1 สร้างระบบและพัฒนาให้เกิดจังหวัดหรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (1) วางระบบ มาตรฐาน มาตรการ เครื่องมือ เพื่อพัฒนาจังหวัดหรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (2) ส่งเสริมจังหวัดหรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน เช่น ประกวดจังหวัด/ องค์กรต้นแบบ พร้อมมีการเสนอรางวัล/ ประกาศ/ โล่ห์ เพื่อมาเป็นต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชนด้วย (3) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นจังหวัดหรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน เน้นหาในการให้ความรู้ อาทิ การเตรียมการ การค้นหาปัญหา	(1) มีจำนวนจังหวัดหรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน ปี 2562	องค์กรหรือจังหวัดต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชนผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่วางไว้	ยธ. (กคส.)	ทุกภาคีเครือข่าย

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	อื่นขยายผล ต่อยอด	1.2 สร้างระบบการพัฒนาเป็น จังหวัดต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน 1.3 ส่งเสริมความรู้การพัฒนา จังหวัดหรือองค์กรต้นแบบ ด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งการ เตรียมการ การค้นหาปัญหา และจัดลำดับความสำคัญ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การติดตามและประเมินผล การถอดบทเรียน 1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอด บทเรียนและศึกษาดูงานจังหวัด หรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิ มนุษยชนเพื่อขยายผลต่อไปยัง จังหวัดหรือองค์กรอื่น รวมถึง การประมวลผลและสังเคราะห์ บทเรียนของการดำเนินงาน ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ มนุษยชน ทั้งกรณีที่เกิดขึ้นด้าน บวกและลบ เพื่อนำมาหาวิธีการ จัดการแก้ไขปัญหา เป็น ตัวอย่างแก่จังหวัดอื่น พร้อมทั้ง เผยแพร่แก่สาธารณชน	และจัดลำดับความสำคัญ การวางแผน การลง มือปฏิบัติ ติดตามและประเมินผล การถอด บทเรียน (4) ติดตาม ประเมินผล ให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อเป็นที่เลี้ยงให้กับจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบ				
			1.1.2 การขับเคลื่อนของจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (1) ดำเนินการขับเคลื่อนในเรื่องสิทธิ มนุษยชนให้เป็นที่ไปตามกรอบมาตรฐานที่วางไว้ (2) ถอดบทเรียนและรายงานผลการ ดำเนินงานในฐานะองค์กรต้นแบบด้านสิทธิ มนุษยชน	(1) จังหวัดหรือองค์กรต้นแบบ ด้านสิทธิมนุษยชนขับเคลื่อนได้ ตามมาตรฐานที่วางไว้ (2) เวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (3) เอกสาร/ สื่อเผยแพร่จังหวัด หรือองค์กรต้นแบบด้านสิทธิ มนุษยชน (4) ความสม่ำเสมอของการ ดำเนินการของจังหวัดหรือองค์กร ต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชนที่มีการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	ยธ. (กคส.)	ทุกภาคี เครือข่าย	

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
	<p>ขั้น ที่ 2</p> <p>ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสู่การปฏิบัติในมิติเสริมสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน</p>	<p>2.1 ส่งเสริมให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่คัดเลือกประเด็นสำคัญ ที่มีความโดดเด่นหรือเป็นนวัตกรรมใหม่ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศหรือการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนหรือเป็นโครงการ/กิจกรรมที่จะนำไปป้องกันแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ</p> <p>2.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามแนวทางที่วางไว้</p> <p>2.3 พัฒนาระบบการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>	<p>2.1.1 การสรุปประมวลผลการดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เป็นมิตินวัตกรรมใหม่ๆ</p> <p>(1) การศึกษา วิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของหน่วยงานภาครัฐที่รายงานในแต่ละปี เพื่อคัดเลือกกิจกรรม/โครงการที่โดดเด่นหรือเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการเสนอคณะรัฐมนตรีในตอนประเมินผลหรือเสนอเพื่อประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับต่อไป</p> <p>(2) สำรวจและรวบรวมผลการดำเนินงาน ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของหน่วยงานต่างๆ ครอบคลุมครบถ้วนตามแนวทางที่วางไว้ ซึ่งแนวทางที่วางไว้ ได้แก่</p> <p>(2.1) นำแผนสิทธิมนุษยชนแปลงสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดอยู่ในแผนปฏิบัติราชการหรือแผนพัฒนาของหน่วยงาน หรือจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนขึ้นโดยเฉพาะ</p> <p>(2.2) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานในรูปกลไกการขับเคลื่อนในเรื่องสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานตนเอง</p> <p>(2.3) มีการสอดแทรกความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนและแผนสิทธิมนุษยชนฯ ในแผนพัฒนาบุคลากร</p>	<p>(1) บทสรุปสำหรับผู้บริหารเพื่อประมวลผลกิจกรรม/โครงการที่โดดเด่นและเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ และสรุปหน่วยงานที่ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของหน่วยงานต่างๆ ครอบคลุมครบถ้วนตามแนวทางที่วางไว้ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ</p> <p>(2) รัฐบาลเห็นชอบและประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (ปี พ.ศ.2562-2566) เพิ่มมิติเสริมสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ด้านสิทธิมนุษยชน</p>	<p>หน่วยงานมีการปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร้อยละ 70 (เทียบจากผลการติดตามการรายงานผลแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ผ่านมา ในทุกกระทรวง/จังหวัด)</p>	<p>ยธ. (กคส.)</p>	<p>ทุกกระทรวง/จังหวัด</p>

ทิศทาง	กลยุทธ์วาระแห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
			(2.4) มีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่อง (2.5) มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอย่างเป็นประจำทุกปี (3) กำหนดมติวินัยตกรรณใหม่ๆ เพื่อใช้ไปวางทิศทางแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับต่อไป เพื่อให้ทันกระแสโลกาภิวัตน์				
1	ลด ปัญหา การละเมิด สิทธิ มนุษยชน ในแต่ละปี อย่าง ต่อเนื่อง เป็น รูปธรรม	1.1 ส่งเสริม เชิดชู หน่วยงาน หรือองค์กรที่ขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนดีเด่นในภาพรวมทั้งประเทศ เพื่อให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณในการดำเนินงาน หรือการศึกษา ดูงานในต่างประเทศ 1.2 การตรวจรับรอง มาตรฐานการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประกาศให้ทราบโดยทั่วไป สำหรับหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์สิทธิขั้นพื้นฐานหรือที่กฎหมาย ภายในกำหนด 1.3 ประเมินผลโดยหน่วยงาน ที่มีความเชี่ยวชาญและเป็น กลางเพื่อทำการประเมินผลว่า	1.1.1 การส่งเสริม เชิดชูองค์กรที่ขับเคลื่อน สิทธิมนุษยชนดีเด่นระดับชาติ (1) คัดเลือกองค์กรหรือจังหวัดต้นแบบ ที่ขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชนดีเด่นในระดับชาติ เพื่อรับรางวัล หรือประกาศเกียรติคุณ (2) ตรวจรับรองมาตรฐานการดำเนินงาน ด้านสิทธิมนุษยชนในประเด็นด้านหรือ กลุ่มเป้าหมาย เพื่อยกย่องเชิดชูองค์กร ที่ขับเคลื่อนเป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้ (3) จัดงาน/ กิจกรรม/ เวที/ แลกเปลี่ยน การดำเนินงานในปี พ.ศ. 2563 หลังจากวาระ แห่งชาติสิ้นสุดลง เพื่อสรุปความก้าวหน้าของ การดำเนินงาน ยกย่ององค์กรที่ขับเคลื่อนสิทธิ มนุษยชนดีเด่นและองค์กรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน นำเสนอผลงานของหน่วยงานต่างๆ ด้านสิทธิ มนุษยชน	(1) จำนวนองค์กรหรือจังหวัด ต้นแบบที่ขับเคลื่อนงานสิทธิ มนุษยชนดีเด่น	สถานการณ์การละเมิด สิทธิมนุษยชนในแต่ละ ด้านหรือกลุ่มเป้าหมาย มีแนวโน้มลดลง	ยธ. (กคส.)	ทุก หน่วยงาน ภาครัฐ เครือข่าย

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ทิศทาง	กลยุทธ์ วาระ แห่งชาติ	กลวิธีการดำเนินงานตาม วาระแห่งชาติ (โดยสังเขป)	กิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญที่ควรดำเนินการ	ตัวชี้วัดระดับ (Output)	ตัวชี้วัดระดับ (Outcome)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
						หลัก	สนับสนุน
		<p>สถานการณ์ละเมิดสิทธิ มีแนวโน้มเป็นไปในทางที่ลดลง การเทียบเคียงสถิติก่อน-หลัง ประกาศวาระแห่งชาติ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบ และ แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานจะต้อง คำนึงหรือให้ความสำคัญกับการ ส่งเสริม ค้ำครอง สิทธิมนุษยชน และการเคารพสิทธิผู้อื่น ตลอดจนมีข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายและปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การดำเนินงานด้านสิทธิ มนุษยชน เพื่อรายงานต่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณา 1.4 ทุกหน่วยงานต้องให้ ความสำคัญและปฏิบัติตาม ทิศทางของวาระแห่งชาติอย่าง จริงจังและต่อเนื่อง พร้อมทั้ง สานต่อการดำเนินงานในแผน สิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อไป</p>	<p>1.1.2 ประเมินผลสถานการณ์การละเมิดสิทธิ มนุษยชนมีแนวโน้มลดลง (1) ประเมินผลโดยหน่วยงานที่มีความ เชี่ยวชาญและเป็นกลาง ภายหลังจากวาระ แห่งชาติหมดวาระลง พร้อมกับการประเมินผล แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 เพื่อวิเคราะห์ว่าสถานการณ์การละเมิดสิทธิ ลดลงหรือไม่ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 (2) ผนวกวาระแห่งชาติเป็นส่วนหนึ่งในการ กำหนดกลไกการขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ฉบับที่ 4 ปี พ.ศ. 2562 – 2566 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ด้านสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) รายงานการประเมินผลวาระ แห่งชาติและแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ นำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาในปี พ.ศ. 2563 (ภายหลังจากวาระแห่งชาติ หมดวาระลง) (2) สารของวาระแห่งชาตินำไป พิจารณากำหนดเป็นกลไกการ ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562 – 2566)</p>		<p>ยธ. (กคส.)</p>	<p>ทุก หน่วยงาน ภาคี เครือข่าย</p>

ส่วนที่ 2

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย
ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ. 2557 – 2561) ไปสู่การปฏิบัติ

ส่วนที่ 2

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ปี พ.ศ.2557-2561) ไปสู่การปฏิบัติ

การปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557-2561) ยังคงมีประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งจากการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนฯ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) พบว่า ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายวิเคราะห์จากข้อมูลที่สำคัญใน 2 ส่วน กล่าวคือ

1. สถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนจากข้อร้องทุกข์/ร้องเรียนมากที่สุดของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และองค์กรภาครัฐที่รายงานต่อกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

2. สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2559 โดยมีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากหลายแหล่ง อาทิ กสม. รายงานการดำเนินงานตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย กระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนขององค์การพัฒนาเอกชน และรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ รวมถึงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในรายงานของนิด้าโพล เพื่อพิจารณาสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่โดดเด่นในแต่ละด้าน ในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2559

ทั้งนี้ จากสถานการณ์ในข้อ 1 และ 2 ที่ปรึกษาได้นำมาวิเคราะห์ว่าหน่วยงานต่างๆ ได้มีการนำข้อเสนอแนะ/มาตรการที่กำหนดไว้ในแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร ทั้งในมิติ (1) การป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน (2) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (3) การพัฒนากฎหมายกลไกทางกฎหมาย รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมาย และ (4) การพัฒนาองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนให้มีศักยภาพในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะนำมิติประเด็นด้านหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่มีการร้องเรียนมากที่สุดและที่ยังมีปัญหาแต่ไม่ปรากฏรายงานการดำเนินงานที่ชัดเจนตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 เท่านั้น¹⁹ มาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 - 2561) ไปสู่การปฏิบัติ ปรากฏดังนี้

¹⁹ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
1. ด้านขนส่ง	1.1 ปัญหาการเข้าถึงบริการด้านขนส่ง สำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ ซึ่งควรจัด สภาพแวดล้อมหรืออุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกหรืออุปกรณ์ต่างๆ ยังไม่ทั่วถึง	(1) จัดสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกและระบบบริการ เพื่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะ อย่างยิ่งผู้สูงอายุ คนพิการ และ เด็ก	1) การกำกับดูแลหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน เพื่อจัดสภาพแวดล้อม หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านขนส่ง สำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ ให้เข้าถึง บริการให้เพิ่มมากขึ้น	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีของ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่มีการจัดสภาพแวดล้อม ให้กลุ่มเป้าหมายได้ใช้ ประโยชน์	คค./ ขบ./จท./ ทย.	กรมใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
	1.2 ปัญหาความเหลื่อมล้ำในคุณภาพ บริการของระบบขนส่งในพื้นที่ชนบท และเมือง เช่น ความไม่เท่าเทียมกัน ของการให้บริการระบบขนส่ง สาธารณะ ในเขตเมืองและชนบท หรือ ผู้ที่อาศัยอยู่ภูเขาสูงหรือชาวเขา	(2) สร้างโอกาสการเข้าถึง บริการพื้นฐานและบริการสังคม ของรัฐอย่างเท่าเทียม กระจาย ความเจริญไปสู่ภูมิภาค และ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบ ขนส่งครอบคลุมทุกพื้นที่	2) กิจกรรม/โครงการก่อสร้างพื้นฐาน หรือพัฒนาคุณภาพระบบการเข้าถึง บริการด้านการขนส่งสาธารณะ เพื่อกระจายไปในชนบทหรือพื้นที่ ห่างไกล เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ ประชาชน	จำนวนโครงการก่อสร้าง พื้นฐานหรือพัฒนาคุณภาพใน ระบบการขนส่งในพื้นที่ ห่างไกล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของโครงการทั้งหมดในแต่ละปี	คค./ขบ./ จท./ ทย.	ทุกภาคส่วน
	1.3 ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต บนท้องถนน เช่น การเสียชีวิตบนท้อง ถนนมากเป็นอันดับ 3 ของโลก รวมถึง การแสดงความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับบริการสาธารณะ เช่น รถเมล์ รถตู้ รถแท็กซี่ ที่มีข้อผิดพลาดหรือ ปฏิเสธการรับผู้โดยสาร เป็นต้น	(3) ดำเนินการฟื้นฟูเยียวยาและ ชดเชยผู้ได้รับผลกระทบหรือถูก ลิดรอนสิทธิอย่างเหมาะสมและ เป็นธรรม	3) กิจกรรม/โครงการดำเนินการฟื้นฟูและ เยียวยาหรือชดเชยผู้ได้รับผลกระทบหรือ ถูกลิดรอนสิทธิเป็นไปตามมาตรฐานตาม กฎหมายที่วางไว้ - กิจกรรมการรณรงค์ความปลอดภัย บนท้องถนนอย่างต่อเนื่อง - กิจกรรมการบังคับใช้กฎหมายจราจร อย่างเข้มงวด - ถนนที่ได้มาตรฐานสากลด้านความ ปลอดภัย	- จำนวนผู้ได้รับการฟื้นฟู เยียวยาที่ได้มาตรฐาน - แนวโน้มสถิติการเกิด อาชญากรรมลดลง	คค./ ขบ./จท./ ทย.	กรมในสังกัด ที่เกี่ยวข้อง

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		(4) สร้างช่องทางการเข้าถึงการร้องทุกข์ร้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4) การจัดการเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละที่ลดลงของการจัดการเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียนจนยุติเรื่อง	คค.	กรมในสังกัดที่เกี่ยวข้อง
	1.4 ปัญหาความสนใจและความตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนด้านขนส่งของประชาชน ²⁰	(5) ส่งเสริมให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลข่าวสารและกระบวนการรับฟังความคิดเห็นด้านการขนส่งและจราจร ²¹	5) กิจกรรม/โครงการส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านการขนส่ง รวมถึงจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ความสำคัญของการลดอุบัติเหตุ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็น	คค.	กรมในสังกัดที่เกี่ยวข้อง
2. ด้าน กระบวนการ ยุติธรรม	2.1 การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต อาทิ การยกเลิกเครื่องพันธนาการต่อผู้ต้องขังและยกเลิกโทษประหารชีวิต	(1) เปลี่ยนแปลงโทษประหารชีวิตให้เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต	1) กิจกรรม/โครงการศึกษาเพื่อลดหรือเพิ่มดุลยพินิจให้กับศาลในฐานความผิดที่มีอัตราโทษประหารชีวิตและเสนอแนะมาตรการอื่นที่เหมาะสมรองรับ	รายงานผลการศึกษาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ยธ.	กคส.
	2.2 การปฏิรูประบบยุติธรรมเพื่อประกันการปฏิบัติต่อพลเรือน โดยเท่าเทียมกัน เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศ	(2) พัฒนาจริยธรรมของบุคลากรด้านกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งการปฏิรูประบบยุติธรรมเพื่อประกันการปฏิบัติต่อพลเรือนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	2) กิจกรรม/โครงการกำหนดมิตินิธรรมาภิบาลหรือหลักนิธิตธรรมโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในประมวลจริยธรรมของบุคลากรด้านกระบวนการยุติธรรม	หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมิตินิธรรมาภิบาลหรือหลักนิธิตธรรมโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในประมวลจริยธรรมทุกหน่วยงาน	สตช./ อสส./ ศาล/ยธ.	หน่วยงาน ในสังกัด กระบวนการ การยุติธรรม

²⁰ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 77 - 78 หน้า 98 - 99. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 21. โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

²¹ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557 – 2561 (เล่มสีเขียว) ด้านขนส่ง ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1 – 5 หน้า 33 - 34

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุปเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
	2.3 ปัญหาการใช้อำนาจรัฐ เช่น การ วิสามัญฆาตกรรม การบังคับให้บุคคล หายสาบสูญ โดยเฉพาะกรณีที่เกิดจูง ใจทางการเมือง เข้ามาเกี่ยวข้อง การทรมานหรือได้รับการปฏิบัติหรือ การลงโทษที่โหดร้าย การบริหาร ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นต้น	(3) ส่งเสริมให้มีหลักประกัน ในการตรวจสอบเกี่ยวกับการ กระทำผิดโดยมิชอบของ เจ้าหน้าที่รัฐ	3) ออกกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน การทรมานและการบังคับให้สูญหาย 4) การป้องกันการทรมานและการบังคับ ให้สูญหาย 5) การอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การป้องกันการทรมานและการบังคับ ให้สูญหาย และ 6) การตั้งกลไกการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน การทำทรมานและบังคับให้หายสาบสูญ	- กฎหมายเกี่ยวกับการ ป้องกันการทรมานและการ บังคับให้สูญหายได้ประกาศใช้ - การละเมิดสิทธิเกี่ยวกับการ ร้องเรียนเรื่องการทรมานและ การถูกบังคับให้หายสาบสูญ ลดลง (จากฐานข้อมูลของ คณะกรรมการจัดการเรื่องราว ร้องทุกข์กรณีถูกระทำ ทรมานและถูกบังคับให้หาย สาบสูญ) ²²	ยธ. (กคส.)	หน่วยงาน ภายใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
	2.4 ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เช่น ปัญหาการใช้พระราชกำหนดการบริหาร ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 มาใช้กับเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง และเหตุการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ ทำให้มีบุคคลต้องตกอยู่ในสถานะผู้ต้อง สงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจำนวนมาก สิทธิ เด็กและสตรีที่เสี่ยงต่อการถูกละเมิด	(4) สอบสวนข้อกล่าวหาการ ละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยทุกฝ่าย เพื่อนำไปสู่การยกเลิกกฎหมาย พิเศษด้านความมั่นคง	7) กิจกรรม/โครงการปรับปรุงการสืบสวน อย่างโปร่งใส ถูกต้องตามกฎหมาย และ 8) จัดตั้งกลไกรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ถูกทำทรมานและการบังคับให้สูญหาย เฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ ประเทศไทย 9) กิจกรรม/โครงการจัดหาล่ามแปลภาษา ท้องถิ่นให้แก่ผู้ต้องหา หรือมีมาตรการการ คุ้มครองเด็กและสตรีที่เสี่ยงต่อการถูก	- จำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่ปรับปรุงการสืบสวนสอบสวน ที่โปร่งใส - การมีกลไกรับเรื่องราวร้องทุกข์/ ร้องเรียนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้	สตช./ ศอ.บต.	หน่วยงาน ภายใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
				จำนวนล่ามแปลภาษาท้องถิ่น หรือมาตรการคุ้มครองเด็ก และสตรีที่เสี่ยงต่อการถูก	สตช./ ศอ.บต.	หน่วยงาน ภายใน

²² ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 131/2560 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2560 และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 198/2560 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรื่องราว
ร้องทุกข์ กรณีถูกระทำทรมาน และถูกบังคับให้หายสาบสูญ โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามในคำสั่ง

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
	สิทธิมนุษยชนจากการดำเนินการตาม มาตรการของกฎหมายพิเศษฯ การ ปฏิเสธการให้ญาติเข้าเยี่ยม หรือบังคับ ให้เซ็นยินยอมรับสารภาพ โดยไม่มีคำ แปลหรือล่ามให้แก่ผู้ต้องหาเป็นต้น		ละเมิดสิทธิตามกฎหมายพิเศษในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้	ละเมิดสิทธิตามกฎหมาย พิเศษในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้		สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
	2.5 ปัญหาการร้องเรียนการทรมาน และการบังคับให้หายสาบสูญ ²³	(5) กำหนดนิยามคำว่าทรมาน ในประมวลกฎหมายอาญา หรือ การออกกฎหมายให้การทรมานเป็น ความผิดอาญา และการแก้ไข กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง กับพันธกรณีระหว่างประเทศ รวมทั้งลงนามและให้สัตยาบัน ต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญา ว่าด้วยการต่อต้านการทรมานฯ และปรับปรุงการตรวจสอบข้อ ร้องเรียนเรื่องการทรมาน ²⁴	10) กิจกรรม/โครงการนำเสนอร่าง พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ร่างกฎหมายผ่านการพิจารณา ของ ครม.	ยธ.	กคส.
			11) กิจกรรม/โครงการดำเนินงานของ คณะกรรมการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ กรณีถูกระทำทรมานและถูกบังคับให้ หายสาบสูญ เพื่อแก้ไขปัญหา ตรวจสอบ ติดตาม เหยี่ยวยา และป้องกันการทรมาน หรือการบังคับให้สูญหาย ลดข้อร้องเรียน ที่จะเกิดขึ้น	เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เกี่ยวกับการทรมานหรือถูก บังคับให้หายสาบสูญได้มีการ จัดการช่วยเหลือแล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ในมาตรฐานที่วางไว้	ยธ.	กคส./กสพ.
			12) การอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่รัฐ ในการดำเนินการตามอนุสัญญาต่อต้าน การทรมานและการประติบัติหรือ	สถิติการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการถูกระทำ ทรมานหรือบังคับให้หาย	ยธ. (กคส.)	หน่วยงาน ภายใน

²³ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 102 - 105. หน้า 160 – 163. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร
หน้า 21. โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

²⁴ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557 – 2561 (เล่มสีเขียว) ด้านกระบวนการยุติธรรม ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1 – 5 หน้า 37

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
			การลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT) และอนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคล ทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (CED)	สาบสูญลดลง (จาก ฐานข้อมูลของคณะกรรมการ จัดการเรื่องราวร้องทุกข์กรณี ถูกระงับการสอบสวนและถูก บังคับให้หายสาบสูญ) ²⁵		สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
3. ด้าน การศึกษา	3.1 ปัญหาเรื่องคุณภาพของการบริหาร จัดการและการเข้าถึงการศึกษาของ ท้องถิ่น ²⁶	(1) ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นให้มีบทบาทหลักในการ สนับสนุนงบประมาณแก่ สถานศึกษาในพื้นที่ โดยมี หน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้สนับสนุน การสร้างมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา เช่น อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์สื่อสารและเทคโนโลยี การ พัฒนาคุณภาพและจิตสำนึกของ บุคลากรการศึกษา และการพัฒนา ชุมชนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ในทุก ระดับ การให้ทุนการศึกษาให้มี	1) กิจกรรม/โครงการสร้างหรือพัฒนา ระบบมาตรฐานคุณภาพการศึกษา อาทิ - อุปกรณ์การเรียนการสอน - สื่อสาร เทคโนโลยีและสารสนเทศ - การพัฒนาคุณภาพและจิตสำนึก ของบุคลากรการศึกษา	จำนวนมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา	ศธ.	สพฐ./ สกอ/ สอศ./ สกศ./ อปท.
			2) กิจกรรม/โครงการส่งเสริมให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดสรร งบประมาณแก่สถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อให้ ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน คุณภาพการศึกษาตามที่ กระทรวงศึกษาธิการได้วางไว้	จำนวน อปท. ที่จัดสรร งบประมาณ ให้กับสถานศึกษา ในพื้นที่ เพื่อดำเนินการให้มี มาตรฐานคุณภาพการศึกษา	ศธ./มท.	สพฐ./ สกอ/ สอศ./ สกศ./ สส./อปท.

²⁵ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 131/2560 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2560 และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 198/2560 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรื่องราว
ร้องทุกข์ กรณีถูกระงับการสอบสวน และถูกบังคับให้หายสาบสูญ โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามในคำสั่ง

²⁶ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 89, หน้า 216. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.
โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		ความเท่าเทียมและมีมาตรฐาน เดียวกัน ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนชุมชนเมืองและพื้นที่ ทุรกันดารและห่างไกล ²⁷	3) กิจกรรม/โครงการส่งเสริมให้ชุมชนเป็น ศูนย์การเรียนรู้ในทุกกระดับ	จำนวนชุมชนนำร่องที่คัดเลือก เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้าน การศึกษา	ศธ.	กรมใน สังกัดที่ เกี่ยวข้อง
4. ด้าน เศรษฐกิจ	4.1 ปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำของรายได้ - ค่าตอบแทนของแรงงานต่ำกว่า บางประเทศในกลุ่มอาเซียน - ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ซึ่งอาจ เป็นผลมาจากความเหลื่อมล้ำในเชิง โครงสร้างที่กลุ่มบุคคลบางกลุ่มไม่สามารถ ขยับเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ของตนได้ ก่อให้เกิดสถานะการติดกับดัก ความยากจน (Poverty Trap) ²⁸	(1) การสร้างความเท่าเทียมของ นโยบายให้ประชาชนเข้าถึงการ ประกอบอาชีพและรายได้ ที่เพียงพอตามสิทธิ อาทิ - การจ้างงานที่จ่ายค่าตอบแทน ที่สอดคล้องกับผลิตภาพของแรงงาน - ส่งเสริมการค้าและการตลาด ให้มีความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค และผู้ประกอบการ - เร่งบรรเทาผลกระทบเชิงลบ จากนโยบายเศรษฐกิจต่อกลุ่ม ประชากรบางกลุ่ม เช่น ผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อย และวิสาหกิจชุมชน	1) กิจกรรม/โครงการผลักดันให้ประชาชน ที่จะเข้าถึงการประกอบอาชีพและรายได้ เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต - กลไก/มาตรการในการดำเนินการ ด้านแรงงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย	- จำนวนนโยบายที่รัฐบาลมี การส่งเสริมความเท่าเทียมให้ ประชาชนเข้าถึงการประกอบ อาชีพและรายได้	รง./ พณ./อก.	กค./กษ./ อปท.

²⁷ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสี่เขียว) ด้านการศึกษา ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1,3,6,7,9,10 หน้า 38 - 39

²⁸ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 91. หน้า 218. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.
 โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		- พิจารณาช่วยเหลือกลุ่ม ผู้เปราะบางทางเศรษฐกิจ เช่น กลุ่มเกษตรกร				
		(2) นโยบายส่งเสริมการแข่งขัน ทางเศรษฐกิจ กระจายไปสู่ทุก กลุ่มทุกอาชีพ ไม่นับแต่ผู้มี เงินทุนสูง เพื่อสร้างความยั่งยืน ²⁹	2) กิจกรรม/โครงการผลักดันรัฐบาลให้มี นโยบายส่งเสริมการแข่งขันทาง เศรษฐกิจกระจายไปสู่ทุกกลุ่มอาชีพ อย่างเท่าเทียมกัน	จำนวนนโยบายที่รัฐบาล มีการส่งเสริมการแข่งขันทาง เศรษฐกิจกระจายไปทุกกลุ่ม อาชีพ	รง./ พณ./อก.	กค./กษ./ อปท.
5. กลุ่มเหยื่อ และผู้เสียหาย	5.1 การให้ความคุ้มครองและเยียวยา เหยื่อ - การให้ความคุ้มครองเหยื่อที่เป็นเด็ก และเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม ยังมีความเหลื่อมล้ำ เช่น ไม่มีการใช้ กล้องวิดีโอแยกห้อง หรือไม่มีทีม สหวิชาชีพคอยดูแลในระหว่างให้การ ในชั้นศาล - สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองและ เยียวยาจากรัฐไม่เท่าเทียมกัน	(1) พัฒนากลไกที่จะช่วยเหลือ เยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหายจาก อาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ และรอบด้าน (การดำเนินคดี ที่รวดเร็ว เป็นธรรม/ การรักษาพยาบาล ทั้งร่างกายและจิตใจ/ การชดเชยเยียวยาด้านการเงิน ให้แก่เหยื่อและครอบครัว)	1) กิจกรรม/โครงการจัดทำมาตรฐาน การคุ้มครองเหยื่อหรือผู้เสียหาย ให้สอดคล้องกับหลักสากล ³¹	ผู้เสียหาย/เหยื่อ ได้รับการ คุ้มครองตามมาตรฐานสากล	ยธ. (กคส.)/ พม./ คปภ./ สตช.	NGOs/ ภาคปชช./ สคช./ บก./ สธ./ นร./ กก./ ปภ./ สภย./ สปส./ ศอ.บต./ ศธ./ สธ./ รง. เป็นต้น

²⁹ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสี่เขียว) ด้านเศรษฐกิจ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1 หน้า 23 - 24

³¹ ปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง (Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power 1985) 4 ด้าน ได้แก่ (1) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม (Access to Justice) (2) การได้รับการชดเชยความเสียหายโดยผู้กระทำความผิด (Restitution) (3) การได้รับชดเชยความเสียหายโดยรัฐ (Compensation) และ (4) การได้รับความช่วยเหลือหรือสิทธิอื่นๆ (Assistance)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
	<p>โดยเหยื่อ/ผู้เสียหายไม่ได้รับการเยียวยา อย่างเพียงพอ และเป็นการเยียวยาระยะ สั้นเท่านั้น ขาดการประสานงานติดตาม ดูแลในระยะยาว</p> <p>- ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในคดีอาญา ถูกนำ ภาพไปเผยแพร่เป็นข่าว โดยเหยื่อไม่ได้ สมัครใจ หรือการเผยแพร่ภาพข้อมูล ผู้เสียหายที่เสียชีวิตที่ส่งผลกระทบต่อ ครอบครัวของผู้เสียหาย³⁰</p>	(2) รัฐควรส่งเสริมให้ศึกษาทั่วโลก หรือมาตรการต่างๆ ในการชดเชย ช่วยเหลือเยียวยาเหยื่อ	2) กิจกรรม/โครงการบูรณาการให้ความ ช่วยเหลือเหยื่อหรือผู้เสียหายครอบคลุม ครบวงจรตามมาตรฐานสากล	จำนวนเหยื่อหรือผู้เสียหาย ที่ได้รับการช่วยเหลือแบบ บูรณาการครบวงจรตาม มาตรฐานสากล ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ที่ได้รับคำขอฯ ในปี 2562	ยธ. (กคส.)	หน่วยงานที่ ให้ความ ช่วยเหลือ เหยื่อหรือ ผู้เสียหาย สอดคล้องกับ มาตรฐานสากล สคช./ บก./ สธ./ นร./ กก./ ปก./ สภย./ พม./ คปภ./ สปส./ ศอ.บต./ ศธ./ สธ./ รง. เป็นต้น หน่วยงานที่ ให้ความ ช่วยเหลือ เหยื่อหรือ

³⁰ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 109, หน้า 234. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 21.
 โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุนิติเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
						ผู้เสียหาย สอดคล้องกับ มาตรฐานสากล
		(3) ส่งเสริมหลักประกันของ ผู้เสียหายและครอบครัวในการ เข้าถึงความยุติธรรมและการ เยียวยาทางกฎหมายที่มี ประสิทธิภาพ ³²	3) กิจกรรม/โครงการผลักดันกฎหมายที่จะ สนับสนุนการช่วยเหลือเหยื่อหรือผู้เสียหาย แบบบูรณาการครบวงจรตามมาตรฐานสากล	จำนวนร่างกฎหมายที่จะ สนับสนุนการช่วยเหลือเหยื่อ หรือผู้เสียหายแบบบูรณาการ ครบวงจรตามมาตรฐานสากล ไม่น้อยกว่า 1 ฉบับ	ยธ.	กคส.
6. กลุ่ม เกษตรกร	6.1 ปัญหาข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งเกษตรกรจะไม่ได้รับความเป็นธรรม และมีข้อเสียเปรียบในเรื่องเอกสารจาก ระบบเกษตรพันธะสัญญาและมักจะเป็น ฝ่ายแพ้คดี กรณีที่มีการต่อสู้กัน ในชั้นศาล ³³	(1) ดำเนินการสร้างความเป็นธรรม ให้เกิดระบบการคุ้มครองสิทธิ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่เป็น ธรรม ยั่งยืน และนำไปสู่การสร้าง ความมั่นคงทางอาหารและความ มั่นคงต่อความเป็นมนุษย์ โดยแบ่ง ออกเป็น (1.1) มาตรการระยะสั้น พัฒนา ให้เกิดกลไกระดับชาติ และชุมชน ท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรม โดยมีส่วน ร่วมจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนา	1) กิจกรรม/โครงการพัฒนาให้เกิดกลไก ทั้งในระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น โดยมี ผู้แทนจากทุกภาคส่วนเป็นคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาระบบการส่งเสริม คุ้มครอง เกษตรกร โดยเฉพาะประเด็นเกษตร พันธะสัญญา	มีกลไกในรูปของคณะกรรมการ ทั้งในระดับชาติหรือระดับ จังหวัดไม่น้อยกว่า 1 กลไก	กษ.	ยธ./ มท./ พณ./ กค./ นร./ อปท./ สภา เกษตรกร แห่งชาติ/ สคบ.
			2) กิจกรรม/โครงการปรับปรุงหรือพัฒนา พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาไม่เป็น ธรรม พ.ศ. 2540 หรือพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 หรือ	จำนวนกฎหมายหรือกฎ ระเบียบ ต่างๆ ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับระบบการเกษตร แบบพันธะสัญญา	กษ.	ยธ./ มท./ พณ./ กค./ นร./ อปท./ สภา

³² แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสี่เขียว) กลุ่มเหยื่อ/ผู้เสียหาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 1 - 3 หน้า 53 - 54

³³ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 116. หน้า 239. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.
โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		<p>ระบบฐานข้อมูล ระบบการกำกับ ดูแลการทำกรณการเกษตรแบบพันธะ สัญญาให้เกิดความเป็นธรรม ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย รวมถึง กฎระเบียบต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ เพื่อให้เกษตรกรได้รับความคุ้มครอง ทั้งกระบวนการผลิตและจำหน่าย</p> <p>(1.2) มาตรการระยะกลาง พัฒนา และสร้างระบบกฎหมายเพื่อรับรอง สิทธิของเกษตรกรให้สอดคล้องกับ หลักสากล ได้แก่ สิทธิในการดำรง อยู่ของเกษตรกร และความมั่นคง เพียงพอของอาหาร สิทธิในการ เข้าถึงปัจจัยการผลิตอาหาร และ เข้าถึงทรัพยากร สิทธิการประกัน ความมั่นคงในผลตอบแทนจาก ผลผลิต สิทธิการเข้าถึงความ ยุติธรรมทางอาหาร สิทธิการรักษา วิธีการผลิตที่สอดคล้องกับ วัฒนธรรม รวมถึง หลักโครงสร้าง ของระบบการผลิตทางการเกษตรให้</p>	<p>กฎระเบียบต่างๆ ที่จะส่งเสริมคุ้มครอง เกษตรกร ภายใต้ระบบการเกษตรแบบ พันธะสัญญา</p>			<p>เกษตรกร แห่งชาติ/ สคบ.</p>

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
		เกิดความเป็นธรรม การมีคุณภาพ ชีวิตที่มั่นคงของเกษตรกร เป็นต้น ³⁴				
7. กลุ่มผู้ได้รับ ชาติพันธุ์ และกลุ่ม ผู้แสวงหา ที่พักพิงหรือผู้ หนีภัย การสู้รบ	7.1 การให้ความคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง เช่น กลุ่มชาวโรฮิงญา ซึ่งประเทศไทย ยังมีข้อจำกัดในแง่ของสถานที่กักตัว ที่จำกัดจึงทำให้มีสภาพของความแออัด ในการรองรับผู้อพยพ ³⁵	(1) ดูแลความต้องการด้านความ คุ้มครองกลุ่มเปราะบาง เช่น ชาว โรฮิงญา ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระหว่างประเทศ รวมทั้งแสวงหา แนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันกับ ประเทศในภูมิภาค และองค์กร ระหว่างประเทศ	1) กิจกรรม/โครงการร่วมมือกับองค์กร พัฒนาเอกชน (NGOs) หรือองค์กรระหว่าง ประเทศให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง หรือผู้หนีภัยการสู้รบฯ เข้าถึงสิทธิขั้น พื้นฐาน อาทิ ด้านการรักษาพยาบาล การศึกษา น้ำสะอาด ฯลฯ ³⁶	จำนวนเครือข่ายความร่วมมือ กับองค์กรพัฒนาเอกชนหรือ องค์กรระหว่างประเทศในการ ช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางหรือ ผู้หนีภัยการสู้รบฯ	มท.	กต./ องค์กร พัฒนา เอกชน/ องค์กร ระหว่าง ประเทศ
8. กลุ่มผู้ ได้รับ ผลกระทบ จาก	8.1 การบังคับใช้กฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคง 3 ฉบับ คือ กฎอัยการศึก การบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน และการรักษาความ มั่นคงภายในราชอาณาจักร ที่ส่งผลให้	(1) พิจารณาดำเนินการเพื่อ ปรับปรุงสถานการณ์ในภาคใต้ ของไทย อันสามารถนำไปสู่การ ยกเลิกการใช้กฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคง ทั้งนี้เพื่อป้องกัน	1) กิจกรรม/โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกัน ฝักระวังและ แก้ไขสถานการณ์ความไม่สงบ เช่น การใช้ แนวทางกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์	จำนวนประชาชนที่เข้าร่วม กิจกรรมป้องกัน ฝักระวัง และแก้ไขปัญหาคความไม่สงบ	สตช.	คอบต./ กอ.รมน./ ยธ./ หน่วยงานใน พื้นที่

³⁴ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสี่เขียว) กลุ่มเกษตรกร ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 7 หน้า 65 - 66

³⁵ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 123, หน้า 248. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.
โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

³⁶ แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ประเด็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ
วัฒนธรรม หน้า 32.

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
สถานการณ์ ความรุนแรง	เกิดปัญหาในทางปฏิบัติที่นำไปสู่การ ละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น การใช้ความ รุนแรงในการจับกุมควบคุมตัว การซ้อม ทรมาน เพื่อให้รับสารภาพหรือการ เหยียดหยามจับกุม โดยขาดการหา พยานหลักฐานที่ชัดเจน ทำให้มีผู้ถูก จับกุมดำเนินคดีในกระบวนการทางศาล เป็นจำนวนมาก ³⁷	การละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยทุก ฝ่ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ³⁸	และตำรวจชุมชน (Community Policing) ³⁹			
			2) กิจกรรมโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผ่านศูนย์อำนวยความสะดวกเป็นธรรมภาค ประชาชนระดับตำบล (Keadilan Center) ⁴⁰	จำนวนศูนย์อำนวยความสะดวก เป็นธรรมภาคประชาชน ระดับตำบล	ศอ.บต.	สศช./ กอ. รมน./ ยธ/ หน่วยงานใน พื้นที่
			3) กิจกรรมโครงการส่งเสริมความรู้ ด้านสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนแก่ เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย เพื่อมุ่งไปสู่ การสร้างสังคมสันติสุข ⁴¹	จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมความรู้สิทธิเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน	ยธ.	สศช./ศอ.บต/ กอ.รมน./ ยธ/ หน่วยงาน ในพื้นที่
9. กลุ่มความ หลากหลาย ทางเพศหรือ อัตลักษณ์ ทางเพศ	9.1 การเข้าถึงบริการสังคม - คนข้ามเพศมักเผชิญกับอุปสรรคมากกว่า กลุ่มอื่น ในการเข้าถึงการรักษาพยาบาล โดยเฉพาะโรงพยาบาลของรัฐ เนื่องจากเพศ ตามกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะ	(1) ให้มีการศึกษาแนวทางและ ความเป็นไปได้ในการสนับสนุน การจัดการสาธารณสุขบุคคล ที่จำเป็นให้ตรงตามความ	1) การผลักดัน พ.ร.บ.การจดทะเบียน คู่ชีวิต พ.ศ. ⁴⁴	พ.ร.บ.การจดทะเบียนคู่ชีวิต พ.ศ. ได้นำเสนอรัฐบาล พิจารณา	พม./ ยธ.	กระทรวงอื่น

³⁷ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 125, หน้า 250. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26. โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

³⁸ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสีเขียว) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 3 หน้า 85.

³⁹ แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ประเด็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรม หน้า 93.

⁴⁰ แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ประเด็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรม หน้า 94.

⁴¹ แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับและคำมั่นโดยสมัครใจภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2 พ.ศ. 2560 ประเด็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรม หน้า 94.

⁴⁴ อ้างอิงกฎหมายที่อาจช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม/โครงการดังกล่าว คือ พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 หรือ ร่างพระราชบัญญัติการจดทะเบียนคู่ชีวิต พ.ศ.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
 “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของทุกภาคส่วน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2562

ประเด็นด้าน/ กลุ่มเป้าหมาย	สถานการณ์การละเมิดหรือ ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ตามแผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	ข้อเสนอแนะ/มาตรการใน แผนสิทธิมนุษยชนฯ ฉบับที่ 3	โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ที่ควรดำเนินการ	ผลผลิต	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	
					หลัก	สนับสนุน
	ทางกายภาพ ตลอดจนอคติ และกฎระเบียบ ที่ขาดความยืดหยุ่นของโรงพยาบาล - คู่เพศเดียวกันมักจะได้รับบริการปฏิเสธใน การขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน ในขณะที่ การขอสินเชื่อโดยคู่รักต่างเพศที่ยังไม่ได้ จดทะเบียนสมรสจะได้รับการอนุมัติ ⁴²	ต้องการให้หลากหลายตาม ทุกเพศ ⁴³				

⁴² รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ช่วงครึ่งแผนฯ ประจำปี 2557 – 2559 หน้า 127. หน้า 253. และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า 26.

โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

⁴³ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 – 2561) (เล่มสีเขียว) กลุ่มความหลากหลายทางเพศ/อัตลักษณ์ทางเพศ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ข้อ 5 หน้า 86.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

คำจำกัดความ 11 ด้าน 15 กลุ่มเป้าหมาย

11 ด้าน 15 กลุ่มเป้าหมาย ในแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557 – 2561

11 ด้าน

1. แผนสิทธิมนุษยชนด้านสาธารณสุข
2. แผนสิทธิมนุษยชนด้านการศึกษา
3. แผนสิทธิมนุษยชนด้านเศรษฐกิจ
4. แผนสิทธิมนุษยชนด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
5. แผนสิทธิมนุษยชนด้านที่อยู่อาศัย
6. แผนสิทธิมนุษยชนด้านวัฒนธรรมและศาสนา
7. แผนสิทธิมนุษยชนด้านข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
8. แผนสิทธิมนุษยชนด้านการขนส่ง
9. แผนสิทธิมนุษยชนด้านการเมืองการปกครอง
10. แผนสิทธิมนุษยชนด้านกระบวนการยุติธรรม
11. แผนสิทธิมนุษยชนด้านความมั่นคงทางสังคม

15 กลุ่มเป้าหมาย

1. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ต้องหา/ผู้ต้องขัง
2. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้พันโทษ
3. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ต้องหาคดียาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545/กลุ่มผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
4. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มเหยื่อ/ผู้เสียหาย
5. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์
6. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ใช้แรงงาน
7. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนจน/ผู้ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา
8. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มเกษตรกร
9. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้สูงอายุ
10. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มเด็กและเยาวชน
11. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มสตรี
12. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนพิการ
13. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้ไร้รัฐ ชาติพันธุ์ และกลุ่มผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้หนีภัยการสู้รบ
14. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มที่รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง
15. แผนสิทธิมนุษยชนของกลุ่มความหลากหลายทางเพศ/อัตลักษณ์ทางเพศ

ภาคผนวก 2 อักษรย่อหน่วยงาน

1) อักษรย่อกระทรวง 20 กระทรวง

นร. สำนักนายกรัฐมนตรี
กท. กระทรวงกลาโหม
กค. กระทรวงการคลัง
กต. กระทรวงการต่างประเทศ
กก. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
พม. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กษ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
คค. กระทรวงคมนาคม
ทส. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ดศ. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

พณ. กระทรวงพาณิชย์
มท. กระทรวงมหาดไทย
ยธ. กระทรวงยุติธรรม
รง. กระทรวงแรงงาน
วธ. กระทรวงวัฒนธรรม
วท. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ศธ. กระทรวงศึกษาธิการ
สธ. กระทรวงสาธารณสุข
อก. กระทรวงอุตสาหกรรม
พน. กระทรวงพลังงาน

2) อักษรย่อของหน่วยงานอื่น

กคส. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
สภช. สำนักงานกิจการยุติธรรม
อปท. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล/กรุงเทพฯ/พัทยา)
สธ. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สพฐ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปภ. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
สกอ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
สอศ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กสม. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สตช. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อสส. สำนักงานอัยการสูงสุด
ศอ.บต. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
กสพ. กรมสอบสวนคดีพิเศษ
สคช. สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย
บก. กรมบัญชีกลาง
สภย. สำนักงานกองทุนยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
คปภ. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ
ประกันภัย
สปส. สำนักงานประกันสังคม
ขบ. กรมการขนส่งทางบก
จท. กรมเจ้าท่า
ทย. กรมท่าอากาศยาน

ภาคผนวก 3 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๕/๓๗๒๔๔

กระทรวงยุติธรรม
เลขที่ ๒๕๖๐
วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
เวลา ๑๖.๐๐

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๕๑๐/๕๖๒๗ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ไปเพื่อดำเนินการ รวม ๒ ข้อ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบทั้ง ๒ ข้อ ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ สำหรับงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ให้กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ และให้กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๒. ให้กระทรวงยุติธรรมนำประเด็นที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุได้ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) และข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศมาพิจารณาเป็นข้อจำกัดด้วย และมอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

ที่ ยธ ๐๕๑๐๖๐๖ จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก (ประจัน จันตอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ธ.ศ. ๒๕๖๐

(นางนันทรัฐจารี อนันตศิลป์)
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๒ (สิทธิศักดิ์) ๑๕๓๒ (บุษกร)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

(ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฏ์ วิศิษฏ์สรอรรถ)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม
ธ.ศ. ๒๕๖๐

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง วาระแห่งชาติ : สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทราบ ดังนี้

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๐๗/๑๔๙๕ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๓/๑๙๑๔๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๐๒/๑๘๘๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๓/๕๘๘๓ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๓๐๔/๗๔๕๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๑/๔๒๑ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๐๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๒๐๒/๘๕๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๑๑๐๔/๕๐๕๘ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๐๖/๓๓๔๙ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๑. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๒๐๔.๔/๔๔๒๕ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๒. สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/๗๙๙๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๓. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๘/๔๘๖๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๔. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๙.๐๓/๔๙๕๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๕. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๒๐๔ (๔)/๕๘๘๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๖. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๑/๙๖๖๙ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐
๑๗. สำเนาหนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๖/๑๐๕ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๘. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๘/๑๑๑๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๑๙. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๒/๒๙๖ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๒๐. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๑๓.๒/๑๒๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๒๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๑/๖๐๔๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๒๒. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/๑๑๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
๑๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๑๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๙. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
๒๑. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒๒. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒๓. เลขาธิการ ก.พ.
๒๔. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒๕. เลขาธิการ ก.พ.ร.
๒๖. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ภาคผนวก 4

ถอดเทปคำกล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ ประกาศวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” วันจันทร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

สวัสดี

ท่านรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ UN Resident Coordinator ประจำประเทศไทย เอกอัครราชทูตประจำประเทศไทย ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงและหน่วยงานเทียบเท่า ประธาน Global Compact Network Thailand และผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่าน

วันนี้ทุกท่านทราบที่อยู่แล้วเรามาพร้อมกันในการจัดงานวันสิทธิมนุษยชนสากล ผมมีความยินดีอย่างยิ่งที่ได้มาเป็นประธานจัดงาน เพื่อประกาศวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ในวันนี้

1. นโยบายรัฐบาลในเรื่องสิทธิมนุษยชนและความสำคัญของการประกาศวาระแห่งชาติ

ปัจจุบัน สิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่ทุกประเทศในโลกนี้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะองค์ระหว่างประเทศ เพราะว่าเป็นหลักการสากลที่ทั่วโลกต่างให้การยอมรับ ที่จะช่วยทำให้เกิดสันติภาพและความเจริญก้าวหน้าต่อมวลมนุษยชาติ แต่ที่ผ่านมาจะยังคงมีปัญหาอยู่บ้าง ที่พวกเราจะต้องขับเคลื่อนและดำเนินการต่อไปให้ได้ ถึงแม้ว่ารัฐบาลนี้จะเข้ามาในช่วงระยะเวลาอันจำกัด แต่รัฐบาลก็พยายามจะเริ่มต้น พยายามที่จะแก้ไขปัญหาและจัดอุปสรรคต่าง ๆ ให้ได้โดยเร็วที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากล

รัฐบาลไทยมีเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นในการที่จะส่งเสริม ค้ำครองสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับนานาชาติและประชาชนคนไทยด้วย รวมไปถึงชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ที่จะต้องอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เพียงเพราะต้องการให้ประเทศไทยนั้นเกิดความสงบสุข สันติสุข ทุกคนมีความรัก ความสามัคคี รัฐสิทธิ รู้หน้าที่ รู้กฎหมาย เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ไม่ไปละเมิดสิทธิผู้อื่น ดังนั้น การมีสิทธิเสรีภาพสิ่งสำคัญคือ จะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยคำนึงถึงหลักการปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกองค์การสหประชาชาติและการเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งที่ผ่านมา รัฐบาลนี้ก็ไม่ได้ละเลยต่อการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน โดยมีบัญญัติชัดเจนในรัฐธรรมนูญ โดยเรามากจะไปอ้างถึงแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งที่เป็นกฎหมายหลักของประเทศ แต่ยังมีกฎหมายลูกอีกจำนวนมากที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสิทธิเสรีภาพนั้นมีพระราชบัญญัติอยู่หลายฉบับด้วยกัน ที่ควรศึกษาให้ละเอียดด้วย ไม่งั้นความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น เพราะกฎหมายลูกที่มีอยู่มากมายก็ไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น จะไปอ้างอิงเฉพาะรัฐธรรมนูญอย่างเดียวก็คงไม่ถูกต้อง โดยแต่ละประเทศก็คงประสบเช่นกัน เพราะทุกประเทศก็มีกฎหมายของตนเอง ที่มีลักษณะเดียวกันกับประเทศไทย ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีดำเนินการในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง จะเห็นได้จาก การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 นโยบายที่จะลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ การประกาศใช้กฎหมายในหลายฉบับ ตลอดจนการประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑) เพื่อส่งเสริม ค้ำครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือ ค้ำครองทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะได้ได้รับความคุ้มครองเช่นกัน เพราะฉะนั้น รัฐบาลจะทำงานโดยเอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งหรือฝั่งใดฝั่งหนึ่ง คงเป็นไปได้ เพราะทุกคนต้องอยู่ด้วยกัน ซึ่งผมไม่ต้องการให้กฎหมายเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความขัดแย้งหรือทำให้เกิดความไม่เข้าใจ เกิดความสับสนในประเทศของเราและของทุกประเทศในโลก ด้วยเหตุนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนจะต้องร่วมมือกันลดความขัดแย้งที่เกิดจากกฎหมายให้ได้

ล่าสุดคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 เห็นชอบและประกาศเป็นวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยในวันนี้ ประเทศไทยก็ได้ยกระดับสิทธิมนุษยชนให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศด้วย คงไม่ใช่เป็นเรื่องความขัดแย้งหรือการสร้างความเหลื่อมล้ำ ไม่เป็นธรรมเพียงอย่างเดียว แต่วันนี้ เราจะพัฒนาประเทศและโลกใบนี้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่โลกยุคใหม่ การปฏิวัติอุตสาหกรรม Thailand 4.0 และที่จะต้องเตรียมความพร้อมรองรับ 5.0 ในอนาคต เพราะฉะนั้นเรื่อง สิทธิมนุษยชนจึงต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงการประกอบธุรกิจที่จะต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนด้วย ซึ่งมีกรอบนโยบาย 3 หลักการสำคัญ คือ เคารพ คุ่มครอง และเยียวยา เนื่องจาก เพราะ หนีพ้นที่เรื่องสิทธิมนุษยชนจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจในโลกปัจจุบันและอนาคต ฉะนั้นถ้าเราสามารถดำเนินการในเรื่องนี้ไปด้วยได้ ก็จะช่วยเพิ่มศักยภาพในการขับเคลื่อนแผนสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ที่จะใกล้หมดวาระลงในปี พ.ศ. 2561 นี้ และก็เตรียมความพร้อมที่จะประกาศใช้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (ปี พ.ศ. 2562 – 2566) เพื่อให้ไปสู่เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal : SDGs) ตามเป้าประสงค์ขององค์การสหประชาชาติ ในอีก 15 ปี ที่ต้องเดินหน้าต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การประกาศวาระแห่งชาติในครั้งนี้ เป็นการชูประเด็นสำคัญที่จะนำหลักของสิทธิมนุษยชน เข้ามาช่วยขับเคลื่อนนโยบาย Thailand 4.0 ให้บังเกิดผลได้อย่างไร ในการขับเคลื่อน ภาคเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เน้นการมีส่วนร่วม การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการสร้างความยั่งยืน ซึ่งการพัฒนามีสองประเภท กล่าวคือ ประเภทหนึ่งในลักษณะ ไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากนัก ก็อาจจะทำให้การเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่วนประเภทที่สองการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมาก บางครั้งก็ส่งผลให้การเติบโตของเศรษฐกิจมีความล่าช้า เพราะฉะนั้นทำอย่างไรที่จะนำทั้งสองหลักการนั้นมาประกอบกัน เป็นนโยบายในเรื่องของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจไปกับการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมไปด้วย และขณะเดียวกันก็พัฒนาเศรษฐกิจไปสู่ 4.0 ด้วย ถ้าทำทั้งสองอย่างควบคู่กันไป เราก็สามารถใช้ทรัพยากรของแต่ละประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดและธำรง รักษาไว้เพื่ออนาคตได้ด้วย

นโยบายสำคัญประการหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญก็คือ สิทธิมนุษยชน กับการประกอบธุรกิจที่กล่าวไปแล้ว เพราะธุรกิจนั้น คือพลังสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ วันนี้ในแต่ละประเทศก็ประสบกับความเหลื่อมล้ำในเรื่องอาชีพ รายได้ สัดส่วนผู้มีรายได้สูง สัดส่วนผู้เป็นเจ้าของที่ดิน เจ้าของกิจการ การประกอบกิจการบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ นั้นคือความแตกต่าง ที่จะทำอย่างไรให้เกิดความเท่ากันได้หรือไม่ แต่ผมคิดความมั่นคงเป็นไปไม่ได้ที่จะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันตรงนี้ เพราะจริง ๆ ความเท่าเทียมก็คือการทำให้ทุกคนเข้าถึงโอกาส เข้าถึงช่องทาง นั่นจึงจะเรียกว่า “ความเท่าเทียม” แต่สำหรับในส่วนของ “ความเป็นธรรม” ก็ต้องคำนึงถึง ผู้มีรายได้น้อย ผู้ที่ลำบากเดือดร้อนมากกว่าผู้ที่ลำบากเดือดร้อนน้อยกว่า ส่วนนี้ก็คือ หลักการของสองคำที่ว่า ความเท่าเทียมและความเป็นธรรม ไม่ได้หมายความว่าความเท่าเทียมคือทุกคนจะต้องรวยเท่ากัน ซึ่งเป็นไปไม่ได้ โดยเฉพาะในโลกที่เป็นเสรีประชาธิปไตยทุกวันนี้ นั่นคือ ข้อเท็จจริง เพราะฉะนั้น ต้องคำนึงถึงหลักการเหล่านี้ด้วย การที่เราจะประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและเคารพในสิทธิมนุษยชนนั้น จะต้องเป็นไปตามความเหมาะสม ถูกต้องและข้อสำคัญก็คือ ตามหลักศีลธรรมอันดี ตามหลักการของทุกศาสนาที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ

2. ทิศทางวาระแห่งชาติ

การประกาศวาระแห่งชาติในวันนี้ เรามีเป้าหมายที่ชัดเจน ในการที่จะทำ “สังคมไทยเป็นสังคมที่ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียมกันโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อนำไปสู่สังคมสันติสุข” ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ดี แต่ในข้อเท็จจริงอย่างที่ได้นำเรียนไปแล้ว พื้นฐานของคนไม่เท่ากัน จะทำอย่างไร เพราะว่า ทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีสิทธิเสรีภาพ มีชีวิต อยู่ แต่จะอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่เราอาจจะต้องไปดำเนินการต่อให้เกิดผล ที่รัฐบาลจะต้องร่วมมือกับภาค ประชาชน เอกชน ประชาสังคม ภาคธุรกิจในการทำงาน ภายใต้ กรอบนโยบาย ถอดรหัสวาระแห่งชาติ 4 สร้าง 3 ปรับ 2 ขับ 1 ลด เพื่อมุ่งไปสู่สังคมสันติสุข ทุกคนทราบดีอยู่แล้ว สังคมสันติสุขจะเกิดขึ้นหรืออยู่ด้วยได้อย่างไร ก็คงต้องอยู่ที่มนุษย์ อยู่ด้วยคน ประชาชน รัฐบาล เจ้าหน้าที่ อยู่ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้งหมด นั่นแหละที่จะร่วมมือกันทำให้ประเทศ และทุกประเทศมีความมั่นคง สงบสุข ถ้าทราบดีที่เราไม่มีความมั่นคง ไม่มีสันติสุข ก็จะพัฒนาไปไม่ได้แน่นอน และจะก่อให้เกิดเป็นปัญหาความขัดแย้งไปทั่วโลกซึ่งในเวลานี้ หลายประเทศก้าวพ้นตรงนี้ไปแล้ว ขณะเดียวกันปัจจุบันกฎ กติกาที่มาก

ขึ้น เพราะฉะนั้น เมื่อจะพิจารณาประเทศใดก็ตามก็ควรดูให้ครบถ้วน ว่าแต่ละประเทศมีปัญหาอะไรที่มีความแตกต่างกันบ้าง ซึ่งจะไม่เหมือนกันตามแต่บริบทสังคมของประเทศนั้น ๆ สำหรับรัฐบาลนี้ยืนยันที่ผมพยายามผ่อนคลาย พยายามที่จะทำทุกอย่างให้เกิดความสงบเรียบร้อยให้มากที่สุด เพื่อไปสู่ประชาธิปไตยที่ยั่งยืน และมีความเป็นสากล

ผมก็หวังว่าทุกคน ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน จะร่วมมือกันนำกรอบนโยบายของวาระแห่งชาตินี้ ไปเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน และบูรณาการการทำงานร่วมกัน การบูรณาการร่วมกันกล่าวคือ การนำเป้าหมาย รวมถึงนำปัญหา อุปสรรค ของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาด้วย ที่แต่ละหน่วยงานไม่ควรยึดถือแต่แนวทาง กฎ กติกา กฎหมายของตนเองเพียงอย่างเดียว รวมถึงต้องนำอุปสรรคของทุกหน่วยงานมาบูรณาการร่วมกันด้วย ในการจะขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชน ไปพร้อมกับการประกอบธุรกิจ หรือการพัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ และต้องพิจารณาถึงการนำประชาชนที่เหลื่อมล้ำ ไม่เป็นธรรม เหล่านั้น จะยกระดับขึ้นมาได้อย่างไร ถ้าต่างคนต่างรักษาการศึกษาของตัวเอง ก็ไม่อาจทำได้ทั้งหมด เหมือนที่เคยทำกันมาแล้วทั่วโลกใบนี้ ถึงส่งผลให้ ณ วันนี้ก็ยังคงเกิดความขัดแย้งมากมาย หลายประเด็นด้วยกัน เพราะฉะนั้น สิ่งที่เราทำวันนี้ ก็มุ่งหวังให้กระทรวงยุติธรรมจะเป็นผู้ประสานงานในการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติของทุกภาคส่วนในอีก 2 ปี (พ.ศ. 2561 - 2562) นี้ เพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม และใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานและรวมพลังในการส่งเสริมคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง

3. ความมุ่งมั่นและจริงใจต่อการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ทุกคนทราบดีว่าวันนี้ ก็ยังมีเหตุการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นอยู่ในหลายแห่ง รัฐบาลไทยก็ไม่ได้นิ่งนอนใจพยายาม ส่งเสริมความรู้ สร้างความตระหนักแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการที่จะส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นานาประเทศ ทั้งการป้องกัน เฝ้าระวัง และพยายามลดปัญหาที่เกิดจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนมีแนวโน้มที่ลดลง สิ่งที่รัฐบาลนี้ได้คิด ผมก็อยากจะเรียนให้ทุกท่านทราบ

สิ่งแรก คือ เราจะต้องแก้ไขปัญหาและกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเสียก่อน และเป้าหมายที่สำคัญของการละเมิดสิทธิมนุษยชน นั้น ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายใดบ้าง กลุ่มแรกคือ กลุ่มผู้เปราะบาง ผู้ที่อ่อนแอ มีรายได้น้อย กลุ่มแรงงาน กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มนักโทษ หากติดตามดูจะเห็นว่ากลุ่มคนเหล่านี้เราได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการดำเนินงานไปมากพอสมควร ในรัฐบาลนี้

ส่วนที่สอง ที่เราจะต้องกำหนดให้ชัดเจนคือ ประเด็นที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ต้องให้ความสำคัญในด้าน เช่น แรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่อยู่อาศัย กระบวนการยุติธรรม สิทธิชุมชน การเมืองและการปกครอง ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนอยู่ สิ่งที่รัฐบาลดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน พบว่า ยังคงมีปัญหาอยู่มากมาย ที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องของการเมือง เราจะทำอย่างไรระหว่างการเมืองกับกฎหมาย ที่จะต้องทำให้เกิดความสมดุลกันให้ได้ เพื่อไม่ให้สังคมเกิดความวุ่นวาย ไม่ส่งผลกระทบต่อความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งการตรวจสอบปัญหาเรื่องสิทธิมนุษยชนในบางครั้ง พบว่า หลายอย่างประชาชนที่ถูกดำเนินคดีไม่รู้กฎหมาย ไม่รู้เลยว่าอะไรผิดอะไรถูก ขณะเดียวกัน ก็มีผู้นำที่ไปขับเคลื่อน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จึงทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาไม่ได้ แก้ปัญหาไม่ถูกจุด ที่เป็นประเด็นอยากจะฝากไว้ อีกประการหนึ่งก็คือ ในเรื่องของวัฒนธรรม การศึกษา การเรียนรู้ ศาสนา สาธารณสุข เสรีภาพ การสื่อสาร สื่อมวลชน ที่พวกเราจะต้องช่วยกันสร้าง เรียกว่า “ความปรองดองสมานฉันท์” ให้ไปด้วยกัน เฉพาะรัฐบาลทำเพียงลำพัง ไม่อาจดำเนินการไปได้ หลายประเทศอย่างที่ได้้นำเรียน เมื่อมีปัญหาภายในประเทศก็ต้องมีผู้นำขึ้นมา ซึ่งจะเป็นผู้นำที่ดีหรือไม่ดี ส่วนนี้ไม่อาจทราบได้ แม้แต่ผมเองก็ไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้นำที่ดีที่สุด แต่ผมก็มีเจตนารมณ์อันมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาของประเทศนี้ให้ได้ ดังนั้น จะต้องสื่อสารด้วยกันทั้งสองทาง หากมีประเด็นปัญหาที่แจ้งมา ทางรัฐบาลก็จะตรวจสอบให้ แต่เมื่อมีข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรก็ต้องจบลงแค่นั้น กฎหมายกำหนดไว้อย่างไรก็ต้องตามนั้น ไม่ว่าจะป็นเจ้าหน้าที่ หรือเป็นใครก็ตาม รัฐบาลจะลงโทษสถานหนัก สำหรับผู้ที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนั้น จึงขอให้แยกให้ออกว่า อะไรคือ การละเมิดกฎหมาย อะไรคือ ละเมิดสิทธิ

มนุษยชนผู้อื่น อะไรคือเจ้าหน้าที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งเปรียบเสมือนเส้นบาง ๆ ที่อยู่ใกล้กัน ที่อยากฝากให้ทุกคนช่วยกันดูแลด้วยว่าจะแก้ไขปัญหาก็ได้ วันนี้รัฐบาลนี้พยายามทำทุกอย่าง ทั้งเปิดช่องทางและรับเรื่องร้องเรียนทุกเดือน โดยได้สั่งการให้มีการสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนมาว่า มีคดีความอะไรบ้าง เพื่อจะได้จัดการแก้ไขปัญหาก็ได้ ซึ่งก็สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้มากพอสมควร ส่วนหนึ่งก็คือ “**ความไม่รู้กฎหมาย**” ส่วนที่สองมีการ**นำไปบิดเบือน** ก็ส่งผลให้เกิดปัญหาแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น การเมือง ปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เศรษฐกิจ ทุกอย่าง ทุกวันนี้ เราต้องให้ความสำคัญโดยเฉพาะกับสื่อโซเชียลมีเดียให้มากขึ้น ที่เราต้องมีภูมิปัญญาของเราเอง ในการที่จะรับรู้ รับฟัง แยกแยะอะไรผิดอะไรถูก หลักคิดตรงนี้สำคัญที่สุด ที่ต้องสร้างหลักคิดให้กับประชาชนให้ได้ ไม่จำเป็นต้องมาขอรัฐบาล แต่เราต้องรักประเทศของเรา ไม่ว่าจะเป็นประชาชน นักธุรกิจ เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ สื่อมวลชน ทุกคนต้องรักประเทศของเรา เราต้องรู้ว่าเราจะทำอะไรให้ประเทศเราเป็นสังคมที่สันติสุข เพราะฉะนั้น หลายคนอาจจะทำโดยไม่รู้กฎหมาย อาจจะทำผิด แต่บางครั้งก็มีเจตนาดี ซึ่งลืมไปว่า อะไรคือผิดกฎหมาย และขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น โลกโซเชียลมีเดีย ก่อนข้างที่จะกว้างขวาง และรวดเร็ว การตัดสินใจจะต้องใช้วิจารณญาณ เพราะทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้หมดอย่างเสรี ทั้ง ตำรวจ อัยการ ศาล ประชาชนทั่วไป แต่บางอย่างอาจไม่ใช่หรือไม่จริง ซึ่งเมื่อไม่มีความรู้อย่างแท้จริง ก็วิพากษ์ วิจารณ์ ตัดสินกันไป และทำให้หลายอย่างเกิดความวุ่นวาย เกิดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสของคนอื่นหายไปเช่นกัน ทำให้คนอื่นไม่มีความสุข เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงด้วยไม่ใช่มองในแง่ประเด็นเดียว โดยรัฐบาลของประเทศใดก็ตามไม่มีใครอยากทำร้ายหรือรังแกประชาชน โดยเฉพาะประเทศไทย เป็นประเทศที่นับถือศาสนาพุทธมากกว่าร้อยละ 90 ไม่ได้สอนให้คนเป็นอย่างนั้น ซึ่งในสังคมก็ต้องมีทั้งคนดีและไม่ดี เราต้องแยกกันให้ออก อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นเรื่องหลัก ๆ ที่ประเทศไทยได้ดำเนินการในการส่งเสริม ค้ำครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สถานการณ์มีแนวโน้มลดลง ได้แก่

(1) การป้องกันและการจัดการค้ำมนุษย์ โดยการประกาศวาระแห่งชาติ ภายใต้ประชารัฐร่วมใจด้านภัยค้ำมนุษย์อย่างเข้มแข็ง มีผลการปฏิบัติมากมายในการลดระดับให้สถานการณ์เบาบางลงมาไม่เพิ่มขึ้นกว่าเดิม รวมถึง IUU ด้วย ซึ่งเรื่องเหล่านี้รัฐบาลให้ความสำคัญ มีการดำเนินคดีเจ้าหน้าที่มากมาย มีการให้ความเป็นธรรมกับผู้ประกอบการ การลงโทษผู้ประกอบการรายใหญ่ที่กระทำผิดก็ได้เคยละเว้น ซึ่งถ้าหากมีข้อมูลในเรื่องนี้ขอให้แจ้งมา อย่างที่ได้ดำเนินการข้างต้น ข้อมูลในโซเชียลมีเดียบางครั้งก็ไม่ใช่ข้อมูลที่แท้จริง แต่หากจริงก็จะมีการดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อป้องกันการค้ำมนุษย์ ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวภายใต้มาตรการ 3 P คือ 1) การดำเนินคดี Prosecution ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) การคุ้มครองช่วยเหลือ Protection เยื่อ และ 3) การป้องกัน Prevention เพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

(2) ด้านสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งได้ยึดถือและปฏิบัติตามพันธกรณีที่กำหนดไว้ในกติกา มาโดยตลอด ที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย ความมั่นคง ศีลธรรมอันดี และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนทุกคน โดยขอเน้นย้ำการใช้สิทธิต่าง ๆ ต้องไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่นด้วย อย่างที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 บัญญัติไว้ แต่ก็ยังมีกฎหมายลูกระดับพระราชบัญญัติกำหนดไว้อีกหลายฉบับที่จะต้องไม่ละเมิดเช่นกัน อาทิ การจลาจล การก่อให้เกิดความวุ่นวายหรืออาจมีการบิดเบือนในข้อเท็จจริงที่หวังผลทางการเมือง ด้วยเจตนาไม่บริสุทธิ์ สิ่งเหล่านี้ ต้องนำไปพิจารณาด้วยที่นำไปสู่การขับเคลื่อนในเรื่องของสิทธิมนุษยชน ก็ขอฝากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย ที่จะต้องนำทุกอย่างมาพิจารณาร่วมกันทั้งหมด โดยจะเลือกเฉพาะประเด็นใดประเด็นหนึ่งมาพิจารณาไม่ได้ เพราะบ้านเมืองก็จะไม่เกิดความสงบสุข และก็จะเกิดปัญหาตามมาอย่างแน่นอน เนื่องจาก ในวันข้างหน้าประเทศไทยก็ต้องเป็นประเทศประชาธิปไตยอยู่แล้ว ดังนั้น จึงขอให้ภรรณาการศึกษากฎหมายลูกทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญด้วย เพราะรัฐธรรมนูญเป็นเพียงแค่กรอบในการดำเนินงาน แต่จะต้องมีกฎหมายลูกออกมารองรับในทุกมาตราของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เจ้าหน้าที่ต้องยึดถือปฏิบัติ ซึ่งหลายประเทศอาจไม่มีปัญหาในส่วนนี้หรือหลุดพ้นไปแล้วเพราะพื้นฐานแต่ละสังคม วัฒนธรรม ประเพณี ที่แตกต่างกัน หรือแม้กระทั่งการศึกษา การเรียนรู้ การประกอบอาชีพ ทั้งหมดนี้คือความแตกต่างของมนุษย์โลกในวันนี้ นั่นแหละคือ ความเหลื่อมล้ำที่พวกเราทุกคนต้องช่วยกันแก้ไข ที่ทั่วโลกจะต้องหันมาให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำของประเทศในโลกใบนี้ว่าเราจะทำอะไร เมื่อมีความเหลื่อมล้ำ ก็ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้เกิดความเหลื่อมล้ำเช่นกัน แล้วตามมาด้วยการเกิดความขัดแย้ง ซึ่งผมไม่ต้องการให้ประเทศไทยไปสู่จุดนั้น และจะไม่ยอมโดยเด็ดขาด

(3) ด้านสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ส่วนนี้ทุกคนจำเป็นต้องรักษา เช่น การรักษาทรัพยากรป่าไม้ แหล่งน้ำ อุทยาน ลุ่มน้ำ ป่าต้นน้ำ ที่จะใช้ประโยชน์กับประเทศเราอย่างไร ให้เกิดความสมดุล โดยที่ไม่เกิดความเสียหายไปทั้งหมด ซึ่งหากเราหยุดไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเลยก็เป็นสิ่งที่ดี มีความสงบ ปลอดภัย รมเย็น แต่ในทางกลับกันประเทศเราก็จะไปไม่ได้ นั่นคือ สิ่งที่ต้องเลือกหรือทำให้เกิดสมดุลกันว่าจะดำเนินการได้มากน้อยแค่ไหนอย่างไร และอีกมิติก็ต้องป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตด้วย ซึ่งรัฐบาลต้องมองในทุกมิติรอบด้าน เพื่อให้ประเทศเดินหน้าไปให้ได้ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การใช้พื้นที่ที่มีอยู่ไม่มากนัก ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่ามากที่สุด ซึ่งก็เปรียบเสมือน การได้อย่างก็ต้องเสียอย่าง แต่เราก็ต้องซ่อมแซมให้กลับคืนมา หากเราไม่ยอมให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรฯ เลย มันก็จะกระทบต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม ปัญหาความยากจนก็ต้องยังคงอยู่เช่นเดิม หรือหากประเทศใดมีแนวคิดดี ๆ จะช่วยกันคิด ช่วยกันทำให้ประเทศไทยหลุดพ้นก็ยินดี เพราะน่าจะมีแนวทางดี ๆ ที่จะช่วยกันได้ เพราะประเทศไทยยังหลุดพ้นตรงนี้ไปไม่มากนัก ซึ่งเท่าที่ทราบจากข้อมูลความแตกต่างของรายได้หรือทรัพย์สิน ส่วนใหญ่อยู่กับคนไม่กี่คนในโลกนี้ ที่เป็นคนร่ำรวย ปัญหาเช่นนี้ก็ได้เป็นแต่ประเทศไทยประเทศเดียว จากการศึกษาสถิติของทั้งโลกมา มีไม่กี่พันคนเป็นมหาเศรษฐี มีรายได้สูงสุด และเป็นเจ้าของทรัพยากรของโลกทั้งหมด ซึ่งคนในประเทศไทยได้ทราบเรื่องนี้หรือไม่ ที่เราจะต้องมาช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาไปด้วยกัน

(4) ด้านสิทธิของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมที่มีความเสี่ยงหรือมีโอกาสที่จะถูกซ้อมทรมาน ประเทศไทยก็เป็นภาคีอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี ที่ทุกประเทศก็ประสบปัญหาแบบนี้เหมือนกัน แต่เราจะแก้ปัญหานี้อย่างไร ซึ่งที่ผ่านมา ผมไม่เคยไปสั่งให้ใครกระทำการทรมานใครและผมก็คิดว่าไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้อง ซึ่งประเทศไทยได้ยึดถือและปฏิบัติตามพันธกรณีมาโดยตลอด ทั้ง การมีมาตรการป้องกันการทรมาน การสร้างการรับรู้ความเข้าใจเจ้าหน้าที่รัฐ การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมวิทยากรและหลักสูตรเผยแพร่หลักการอนุสัญญา การจัดทำร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลสูญหาย พ.ศ. และการจัดตั้งกลไกคณะกรรมการจัดการเรื่องรื้อร่องทุกข์กรณีถูกกระทำทรมานและถูกบังคับให้หายสาบสูญ หากเกิดเหตุการณ์ก็ต้องมีการสอบสวนทุกกรณี คือ บางครั้งอาจถูกปล่อยปะละเลยมายาวนาน จนหลักฐานก็หายไป ที่ต้องหาวิธีการจะแก้ไขอย่างไร และต้องตรวจสอบว่ามีการทรมานมาเมื่อไหร่ ก็ปีแล้วและต้องหาหนทางที่จะไปแก้ไขปัญหาให้ได้ รวมไปถึงการคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อด้วย ซึ่งหากไปพิจารณาจากต้นตอของปัญหา บางปัญหาที่มีความซับซ้อน ที่หากตรวจสอบพบการกระทำไม่ว่าเจ้าหน้าที่ใดก็ตามก็ต้องถูกลงโทษอย่างเด็ดขาด โดยการลงโทษเจ้าหน้าที่จะต้องมีหลักฐาน มีการสอบสวน และต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ไม่ใช่เชื่อสังคมว่าคนนี่ผิดคนนี่ถูกคงไม่ได้ แล้วไปตัดสินทางสังคมที่ยังไม่ได้เข้าสู่กระบวนการตรวจสอบเลย ดังนั้น ทุกอย่างต้องเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบตามพยานหลักฐานที่มีอยู่ รวมไปถึงการเคลื่อนไหวการกระทำความผิดในต่างประเทศ ที่แต่ละประเทศก็ควรต้องมีการดำเนินการจับกุม เพราะหากมากระทำความผิดในประเทศไทย เราก็ดำเนินการจับกุมเช่นกัน ซึ่งแต่ละประเทศก็มีกฎหมายของตนเองที่ต้องยึดถือปฏิบัติและต้องเคารพในกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ด้วย ในทางกลับกันประเทศอื่นๆ ก็ต้องเคารพในกฎหมายของประเทศไทยเช่นกัน เพราะนั่นคือ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประเทศไทย

4. บทสรุป

ในโอกาสที่ปีนี้ จะครบรอบ 70 ปี ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ผมอยากให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่จะส่งผลให้ประเทศไทยเป็นสังคมที่มีคุณภาพ มีความเป็นอยู่ที่ดี มีสุขอย่างยั่งยืน ประชาชนเคารพกฎหมาย ให้สิทธิซึ่งกันและกัน เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม นำไปสู่สังคมแห่งการเกื้อกูลและแบ่งปัน เมื่อประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้ว ก็จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ต่อไป สมดังหลักคิดของผมที่ได้เคยกล่าวไว้ว่า “เราจะเดินหน้าไปด้วยกันและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” (Stronger, Together and Leave No One Behind)

อย่างไรก็ตามแม้ว่า ทุกวันนี้ ประเทศไทยยังคงประสบปัญหาทางการเมืองอยู่ และยังมีการกระทำผิดกฎหมาย เพื่อมุ่งหวังผลทางการเมือง ที่เราต้องช่วยกันแก้ไขปัญหามุ่งไปสู่การเป็นประชาธิปไตย ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับทุกคน ทุกหมู่เหล่าจะต้องช่วยกัน อย่างทุกวันนี้ รัฐบาลก็เข้าไปอำนวยความสะดวกการประกอบธุรกิจที่ต้องคำนึงถึงมิติสิทธิมนุษยชน จนทำให้ประเทศไทยยกระดับ

มาได้ถึง 20 อันดับของโลก รวมถึงการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็เช่นกัน ทุกอย่างมีความแตกต่างที่ไม่เหมือนที่อื่น ๆ โดยจะนำสูตรสำเร็จจากที่หนึ่งมาแก้ไขอีกที่แห่งหนึ่งคงเป็นไปได้ไม่ได้ สำคัญหลักการอาจเหมือนกันแต่วิธีการแก้ไขปัญหาแต่ละที่ย่อมมีความแตกต่างกัน ที่แต่ละประเทศเองก็มีความแตกต่างกันในบริบทของสังคม จะนำมาใช้กับอีกประเทศคงเป็นไปได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม หลักการตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศแต่ละประเทศก็คงยึดถือไว้ สำหรับวิธีการก็ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศจะไปกำหนดให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง ซึ่งประเทศไทยเราก็ต้องดูแลทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย รวมไปถึงกลุ่มผู้เปราะบางทางสังคมด้วย ซึ่งเมื่อผมไปประเทศใดก็ให้เกียรติทุกประเทศเช่นกัน ทั้งนี้ หากประเทศต่าง ๆ มีการแนะนำอะไรดี ๆ มากี่รับฟังเพื่อนำมาพัฒนาประเทศไทยด้วย แต่เนื่องจากปัญหาบนโลกใบนี้มีมากมาย บางอย่างต้องใช้เวลาในการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกฎหมาย การประพฤติ ปฏิบัติตน การบังคับใช้กฎหมาย หรือแม้แต่ผู้ที่ต้องถูกบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งล้วนแล้วแต่มีปัญหาทั้งหมด เราอย่าอ้างคำว่า สิทธิเสรีภาพ สิทธิมนุษยชนไปล้มทุกอย่าง ก็จะไปเป็นปัญหากับเจ้าหน้าที่ รัฐบาล หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นปัญหากับอัยการ หรือศาล ก็จะกลายเป็นความขัดแย้ง บานปลาย เกิดการใช้กำลัง สู้รบบนโลกใบนี้ แล้วความสงบสุขจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ซึ่งผมไม่ได้คำนึงถึงประเทศไทยอย่างเดียว แต่ผมคำนึงถึงโลกใบนี้ด้วย ถึงแม้เราจะเป็นประเทศเล็ก ๆ ก็ตาม เพราะแผ่นดินที่เราเดินอยู่ทุกวันนี้คือแผ่นดินที่เชื่อมต่อกับคนทั้งโลก แม้แต่น้ำ มหาสมุทร ทะเล อากาศก็เชื่อมต่อกัน เราจะทะเลาะขัดแย้งกันไปเพื่ออะไร ดังนั้น จึงต้องไปพิจารณาว่า ใครที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง แล้วใครคือคนที่ทำให้เกิดความสงบสุข ก็คือ พวกเราทุกคน ขอให้ช่วยกันและฝากท่านทูตทุกท่านทำความเข้าใจกับนานาชาติด้วย

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดงานประกาศวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ณ บัดนี้ ขออวยพรให้การจัดงานในครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ทุกประการและขอให้ผู้เข้าร่วมงานทุกท่าน จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีพลังกาย พลังใจที่เข้มแข็ง เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์และพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวหน้ารุ่งเรืองอย่างมั่นคงยิ่งๆ ขึ้นไป

ที่มา : ข้อมูลจากการถอดเทปคำกล่าวเปิดและปาฐกถาพิเศษ (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ในงานประกาศวาระแห่งชาติ สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

บรรณานุกรม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2560, 23 พฤศจิกายน). เรื่อง วาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/38244.

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2560). วาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2560). บทสรุปวาระแห่งชาติ “สิทธิมนุษยชนร่วมขับเคลื่อน Thailand 4.0 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. (2559). แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยได้รับและคำมั่นโดยสมัครใจ ภายใต้กติกา UPR รอบที่ 2.

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. (2559). ข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยได้รับและคำมั่นโดยสมัครใจ ภายใต้กติกา UPR รอบที่ 2.

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. (ม.ป.ป.). รายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยภายใต้กติกา Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ 2. ม.ป.ท.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 1 – 90

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2556). แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557 - 2561) : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2560). รายงานฉบับสมบูรณ์ประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557- 2561) ช่วงครึ่งแผน ประจำปี พ.ศ. 2557 - 2559. ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผศ.พ.ต.ท.ดร.เกษมศานต์ โชติชาครพันธ์ และคณะ. กรุงเทพฯ : บริษัท นบหน้าครีเอชั่น (สำนักงานใหญ่).

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2560). บทสรุปรายงานฉบับสมบูรณ์ประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557- 2561) ช่วงครึ่งแผน ประจำปี พ.ศ. 2557 - 2559. ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผศ.พ.ต.ท.ดร.เกษมศานต์ โชติชาครพันธ์ และคณะ. กรุงเทพฯ : บริษัท นบหน้าครีเอชั่น (สำนักงานใหญ่).

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
เลขที่ 120 หมู่ 3 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น 3 แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
www.rlpd.go.th โทร 1111 กด 77

